

Adalbert

měsíčník královéhradecké diecéze

1/2024 / ročník XXXIV / 39 Kč

Prověřené zkušenosti je třeba využívat

Ladislav Bis, vodohospodář

8 Diecézní setkání mládeže a bl. Carlo Acutis

16 Kněz pro 21. století

12 K víře mě přivedla velká láska

28 S chutí přes práh

TŘÍKRÁLOVÁ SBÍRKA 2024

Každá koruna
pomáhá

Koledující Tři králové vám přinášejí radost a Boží požehnání.
Prosíme, podarujte tyto vyslance Charity Česká republika,
pomůžete tak lidem v nouzi!

Děkujeme.

TŘÍKRÁLOVÝ KONCERT V NEDĚLI 7. LEDNA OD 18 HODIN NA ČT1

DMS KOLEDA 30 (60, 90 nebo 190)

→ na číslo **87 777**

Trvalá podpora **DMS TRV KOLEDA 30** (60, 90 nebo 190)

→ na číslo **87 777**

Cena jedné SMS je 30, 60, 90, 190 Kč. Více na www.darcovskasms.cz

→ Darovat **online** na www.trikralovasbirka.cz

Až u vás v lednu tříkráloví koledníci zazvoní, popřejí vám vše dobré v novém roce a napíší na dveře požehnání K+M+B+2024, přispějte jim, prosím, také do kasičky na pomoc nemocným a potřebným.

Každý dobrý skutek pomůže. Děkujeme vám!

O koledování v královéhradecké diecézi více na www.hk.caritas.cz a [facebooku](https://www.facebook.com/trikralova_sbirka).

www.trikralovasbirka.cz

@trikralovasbirka

trikralova_sbirka

(Z obsahu

- 5 **rozhovor**
S přírodními extrémami musíme počítat / Ing. Ladislav Bis
- 8 **diecézní setkání mládeže**
Mládež převzala relikviář s ostatky bl. Carla Acutise
- 11 **evangelizace**
Evangelizační kurz na adventních trzích
- 12 **osobnosti diecéze**
K víře mě z nevíry přivedla velká láska
P. Jiří Vojtěch Černý
- 16 **život církve**
Jaký má být kněz pro 21. století?
- 20 **pastorace**
- 24 **seriál**
Podobenství o ztracených I.: Ztracená ovce
- 26 **aktuality**
- 28 **TV NOE**
S chutí přes práh
- 30 **Papežská misijní díla**
- 31 Charitní listy

Evidenční číslo: MK ČR E 10261.
Měsíčník. Vydává:
Biskupství královéhradecké,
Velké náměstí 35,
500 01 Hradec Králové.
Adresa redakce:
Tiskové oddělení, Velké nám. 35,
500 01 Hradec Králové,
tel.: 495 063 422,
e-mail: adalbert@bihk.cz
Šéfredaktor: Pavel J. Sršeň

Sazba: Ondřej Štulc
Tisk: Tiskárna v Ráji, s. r. o.,
Semtín.

Cena: 39 Kč.
Roční předplatné: 429 Kč.
Bank. spoj.: Raiffeisenbank, a. s.,
Hradec Králové,
č. ú. 1016004393 / 5500,
variabilní symbol 551,
specifický symbol je evidenční číslo
čtenáře (viz adresní štítek).

ISSN 2570-7531

S vírou do roku 2024

Divná doba

Žijeme v nejisté době – ať jde o zachování dobrého životního prostředí a klimatu, ať jde o pokoj mezi národy, ať jde o sociální smír v naší zemi, ať jde o naše vztahy v rodinách... Vše je nějak rozechvělé, jakoby po dobách klidných a pohodových nyní přicházely společenské turbulence, neklid na mnoha úrovních. Také se zdá, že mezi lidmi narůstá nervozita, napětí, až agrese, neochota si naslouchat a dohodnout se. Jako by světové konflikty prosakovaly i do našich osobních životů. Nedivme se pak tomu, co nedávno zjistili odborníci, že skoro polovina dospívajících u nás propadá skepsi nebo přímo depresi.

Chybí nám opora

A nedivme se také tomu, když zároveň jako společnost nedokážeme mladým lidem předat pevnou půdu pod nohama. Je fakt, že v každé době byly problémy, velké problémy. Získali jsme špičkovou techniku, která v mnohém předběhla náš morální vývoj. Máme tolik zážitků, které by dříve bohatě stačily na život několika lidí. Každý den se dozvíme tolik, často i zbytečných informací, jaké se nedostaly k našim předkům ani za dlouhé týdny a měsíce. Nabízí se nám tolik možností, ale také nám hrozí tolik nebezpečí. Jako kdybychom v dnešní době vyšli z naší zahrádky do temného lesa, přímo do džungle.

A v čem je hlavní problém? V dobách minulých měl člověk oporu v Bohu, ve své víře. A my křesťané jsme ji nedokázali v sobě uchovat tak, aby byla přitažlivá i pro tento svět, pro mladou generaci.

Poslední slovo má Bůh

Jistě to není jen naše vina, ale co s tím můžeme udělat? Totiž jen víra má sílu k tomu, aby dodala naději, energii, motiv k novému začátku a důvěře, že náš život má smysl a že má budoucnost ne ve slepém osudu, kterému se vše vymklo z rukou, ale v Bohu, který ve své spravedlnosti a lásce bude mít poslední slovo. Tohle potřebujeme znovu najít a prožívat. Ne mít svůj vztah k Bohu jen jako nedělní záležitost, ale jako pevnou součást běžného života. Toto lidé potřebují, toto hledají, ať vědomě nebo podvědomě. To ukazujeme okolnímu světu. Ve skutečné víře je naděje nejen do tohoto začínajícího roku. Krásně se k chápání víry vyjadřuje Jaromír Štětina v knize rozhovorů Brutalita moci:

Krása víry

„Ateisti slovem víra opovrhují. Říkají: jestliže v něco věříte, znamená to, že si tím nejste jisti, jinak byste nepoužívali slovo víra, ale mluvili byste o jistotě či o pevném přesvědčení. Věřit můžeš v člověka, v budoucnost, ve vlastní schopnosti, ve výhru v loterii i v Boha. Vždy je zde prvek nejistoty, který ateisté považují za slabost. Nechápu přitom krásu tajemna, ono posilujícího lpění na něčem, o čem nejsme a ani nechceme být přesvědčeni, v tom je krása víry v Boha, že nepátráme po důkazech jeho existence. V tom je krása víry v lásku blízkého člověka, že jej nepodezíráme ze zrady. Víra a důvěra. Od ní je kousek k věrnosti a k pokoře. A ke schopnosti sebeobětování...“

V každém případě víra v Boha... činí člověka lepším.“

Všem žehná

P. Jan Linhart)

S přírodními extrémami musíme počítat

Diecézní Lesy Hradec Králové hospodaří na ploše 7 tisíc hektarů lesních pozemků. To, že je voda pro lesnictví zásadní, nelze zpochybnit. Na to, co vše je s tím spojené, jsme se zeptali **Ing. Ladislava Bise**, kterému voda v diecézních lesích „protéká“ rukama.

Co si představit pod pojmem vodní hospodář, což je nyní vaše povolání?

Pojem vodní hospodář užívaný v souvislosti s mojí osobou ve firmě Diecézní lesy Hradec Králové s.r.o. (dále jen DLHK) je v zásadě synonymem k pojmu vodohospodář. A o něm odborná literatura hovoří, že se jedná o činnost související s odbornými pracemi na vodních tocích. V mém případě jde o rozšířenou náplň zahrnující kromě uvedených vodních toků i veškerou péči o vodní plochy (rybníky, nádrže), ale i vše ostatní, co se nějak dotýká vody - tedy její čerpání ze země a dopravu (studny, vodovody), likvidaci splaškových odpadních vod (ČOV, kanalizace), hospodaření s dešťovou vodou apod.

Můžete se představit? Rodina, vzdělání?

Po ukončení gymnázia jsem, jak věřím i řízením shora, vystudoval stavební fakultu ČVUT v Praze, obor inženýrství životního prostředí. V té době to byl docela mladý obor odvozený od oboru vodního hospodářství, ale s náhledem i do jiných stavebních oborů. Snahou a cílem bylo jisté sladění technického prostředí s životním prostředím. Po vysokoškolském studiu na ČVUT jsem ještě získal vzdělání v rámci učitelství odborných předmětů. Toto vzdělání jsem ale dosud nikde neuplatnil, neboť jsem až do okamžiku nástupu k firmě DLHK pracoval ve státní správě na pozici pracovníka vodoprávního úřadu obce s rozšířenou působností, ještě předtím na okresním úřadu. Jsem ženatý,

mám tři poměrně malé děti, nejstarší dceři je 10 let, synovi 5 let a nejmladší budou na konci roku dva.

Jak jste se dostal k DLHK?

K firmě DLHK jsem nastoupil v lednu 2019. Tomuto nástupu předcházelo několik pracovních jednání s pracovníky odboru správy Biskupství královéhradeckého (BiHK). Při jednom takovém jednání zazněla informace/myšlenka, že se uvažuje o vytvoření pracovního místa jakéhosi vodohospodáře pro Královéhradeckou diecézi. Po čase vše dopadlo tak, že jsem byl pozván na Biskupství do Hradce Králové na pohovor a ve výsledku jsem se stal sice kmenovým pracovníkem DLHK, ale s BiHK intenzivně a průběžně spolupracuji ve věcech vody i v dalších záležitostech. Náplň mé práce se v průběhu času rozšířila a nyní souvisí nejen s vodohospodářskou činností, ale i v jistém managementu oprav lesních cest, zadávání faktur za prodej dříví, zastupování vlastníků při rekultivacích pozemků, přípravě kácení mimolesních dřevin a dalším.

Změna zaměstnání pro mě nebyla úplně snadná a jednoduchá. Musím přiznat, že i tento krok nepovažuji jen za nějakou náhodu. Jsem rád, že mohu uplatnit některé předchozí znalosti, když jsem byl úředníkem, a skloubit je s novými poznatky a úkoly, které se musím, mnohdy tak říkajíc naučit řešit za pochodu.

Voda je pro les nepostradatelná, staráte se tedy i o to, aby lesní potoky,

tůně, studánky byly živé, aby přinášely vláhu lesu?

Jak se učí už na základní škole, voda je jednou ze základních složek životního prostředí a les k ní neodmyslitelně patří. Lesní pozemky výraznou měrou přispívají k zadržování vody v krajině. Některé lesní dřeviny, v našich podmínkách z jehličnanů např. smrk, mohou být při nedostatku vody a půdní vláhly náchylnější k napadení některými škůdci, což vidíme v poslední době v souvislosti s kůrovcovou kalámitou. Tím ale nechci říct, že za tento negativní vývoj a boj s kůrovcem může jen nedostatek vody. Zadržení vody v krajině vnímám já osobně zejména jako soubor činností, při kterých maximální možnou měrou zamezím vodě její nekontrolovaný soustředěný a urychlený odtok z míst, kam dopadla v podobě srážky nebo kde protéká korytem do míst níže položených, a naopak vytvořím podmínky pro její maximální možný vsak do půdních vrstev. Samozřejmě, že tento přístup nelze aplikovat všude, ale tam kde to jde, tak těmito opatřeními omezujeme vznik tzv. vodní eroze. Příkladem zadržování vody v krajině jsou kromě agrotechnických opatření i opatření technická, mezi které řadíme budování různých příkopů, průlehů (mělký široký příkop s mírným sklonem, který je většinou zatravněný a pojezdný pro techniku), remízků, zatravnovacích pásů či rozvolňování koryt vodních toků.

DLHK mají i rybníky. Jaký je s nimi zájem?

Budování lesní cesty na hrázi Malého Černého

Budování odtoku bezpečnostního přelivu na hrázi Malého Černého

Naše firma v této souvislosti plánuje do budoucna na lesnickém úseku Vortová, kde obhospodařujeme velký souvislý komplex hospodářských lesů, pracovat ve spolupráci s akademickou obcí na zmapování a možném celkovém zlepšení vodního režimu tohoto rozsáhlého území. Tuto vizi podtrhuje i skutečnost, že dva vodní toky protékající tímto územím tvoří důležité vodní zdroje pro níže položenou vodárenskou nádrž Hamry. K tomuto tématu bych chtěl ještě uvést, že např. ve společnosti diskutované téma obnovy a budování ať už větších či menších tůň a mokřadů má v lesním prostředí obecně smysl, na druhou stranu vnímám nutnost i v této aktivitě zvolit určitou koncepci, nedělat to zcela nahodile, bezmyšlenkovitě. A v případě budování a obnovy lesních nádrží a revitalizací vodních toků to platí násobně. Zároveň je třeba zdůraznit, že je to bohužel v dnešní době hodně o penězích. Mnohdy dobré, a to ať větší nebo menší projekty nelze zrealizovat, protože je to prostě drahé a případné dotace mnohdy nedostatečné.

Daří se to?

Dovolím uvést jeden úspěšný projekt, který se nám podařilo navzdory výše uvedenému ne úplně optimistickému názoru úspěšně dotáhnout od prvotní myšlenky až do konce a letos v létě jsme měli ze strany správního orgánu závěrečnou prohlídku stavby. Jedná se o rozsáhlou akci s názvem Rekonstrukce a obnova vodní nádrže Malý Černý a Velký Černý. Myšlenkově a následně i projekčně jsme ji začali připravovat v roce 2019. O rok později jsme požádali SFŽP o poskytnutí dotace,

v čemž jsme nakonec byli úspěšní. Za podmínek respektování a přistoupení na řadu požadavků a podmínek ze strany Agentury a ochrany přírody a krajiny ČR jsme společně připravili akci, jejímž výsledkem bylo celkové odbahnění jedné stávající vodní plochy, kompletní přebudování výpustného zařízení a bezpečnostního přelivu, utěsnění a rozšíření hráze a vybudování několika samostatných tůň. Na druhé navazující lokalitě (níže po toku) jsme vybudovali prakticky zcela novou menší vodní nádrž se všemi nezbytnými objekty (v parametrech jak požadují technické normy a předpisy), dále jsme zrevitalizovali několik set metrů vodního toku a opět vytvořili množství průtočných i izolovaných tůň. Letos v létě byla dokončena výstavba, a jak jsem uvedl, celá stavba je zkolaudována a veškeré dříve schválené dotace ve výši 90 % ze všech celkových uznatelných nákladů stavby jsou i proplaceny. Je nutné upozornit, že přiznání a vyplacení dotace je podmíněno tzv. 10letou udržitelností projektu. Po tuto dobu zde nelze např. komerčně chovat ryby či nádrže dále pronajímat, na druhou stranu ale musíme udržovat a posilovat jiné jejich funkce, pro které byly zbudovány. Jde zejména o probíranou retenci (zadržování) vody v krajině a posílení rozvoje biodiverzity (rozmanitosti) rostlinných i živočišných společenstev předmětného území.

Takže budou Diecézní lesy Hradec Králové v nastolené cestě zřejmě pokračovat.

Povzbuzení úspěchem usilujeme o získání další dotace, která by měla obdobný cíl

jako předchozí popisovaná akce. Bohužel se nyní již nacházíme v jiném dotačním období, a tak možnost uspět se žádostí je vzhledem k některým, řekněme přísnějším podmínkám a kritériím, náročnější.

V rámci celé královéhradecké diecéze mám na starost 100 ha pozemků, které mají využití jako vodní nádrže nebo přímo rybník. Pod tímto číslem se skrývá asi 15 rybníků, které mají velikost přes 1 ha. A z tohoto výčtu pak zcela výrazně vyčnívá Horecký rybník, který sám má výměru přes 36 ha. Naproti tomu, pro představu, další víc než desítky rybníků a nádrží má ale rozlohu i menší než 0,5 ha. V každém případě ale všechny tyto stavby vodních děl mají mít řádné vodoprávní povolení a další požadované technické a legislativní náležitosti. Vzhledem ke stavu, v jakém se ale mnohé dnes nacházejí, to představuje ještě hodně času, práce a financí vše uvést do optimálního stavu. Vlastníci vodních děl, kterými jsou zejména jednotlivé farnosti nebo samo biskupství, pak usilují o to, aby tyto vodní plochy byly dále na základě smluv pronajímány zájemcům z řad rybářských svazů, fyzickým či právnickým osobám.

K vodě patří ryby, ptactvo, vodní savci atd. Máme v diecézi z tohoto hlediska něco unikátního?

Z hlediska oživení vodních ploch živočichy jde samozřejmě především o chov ušlechtilých druhů ryb. Na to navazují společenstva vodního hmyzu a obojživelníků. Především v chráněných územích se tak může objevit zákonem

☞ Pohled na vodní plochu Malého Černého

☞ Rekonstrukce vodní plochy v zimě

chráněný čolek obecný, mlok skvrnitý, ještěrka živorodá, zmije obecná, různé druhy skokanů a další. Z ptáků byl evidován výskyt jeřába popelavého, čápa černého, ostříže lesního. Ze savců byl v oblasti Žďárských vrchů zaznamenán trvalý pobyt vlka obecného. Je možné, že se vyskytují na jiných místech i další druhy chráněných a zvláště chráněných živočichů, ale zatím jsem neměl možnost a vlastně ani důvod se touto problematikou hlouběji zabývat.

☛ Co může dělat pro zdravou vodu a vůbec přírodu každý člověk?

Jak jsem již uvedl výše, voda patří mezi základní složky životního prostředí a pro život je zcela nenahraditelná. Sladká voda, která je pro člověka přímo využitelná, tvoří jak známo necelé procento z celkového světového dostupného množství. Většina vody je voda slaná, soustředěná ve světových oceánech a mořích, větší část sladké vody

je pak vázána v ledovcích. Stále častěji se lidstvo potýká s extrémní počasí, buď dlouhodobým suchem, nebo naopak intenzivními srážkami vyvolávajícími povodně. Nechci se zabývat otázkou, jakým vlivem se to více či méně děje, jde-li více o zákonitý historický vývoj nebo za to může především chování člověka ve všech jeho směrech. Domnívám se ale, že je třeba tyto extrémy prostě alespoň do určité míry přijmout a ve svém životě s nimi počítat jako s jeho součástí. Politici se význam vody jako nepostradatelné složky života snaží včlenit do zákona vytvářením a schvalováním strategických plánů a komisí. To vše je určité dobře a potřeba, ale myšlenky a slova jsou věc jedna a skutky a prosazování plánů a zákonných požadavků v praxi věc druhá. A jak řekli už mnozí přede mnou, mnohdy je třeba použít zdravý selský rozum.

☛ Předpokládám, že jste velmi často pracovně v terénu. Chodíte do přírody

i odpočívat? Lze to vůbec, abyste se na vše nedíval profesionálním pohledem?

Netroufám si tvrdit, že práce je současně i mým koníčkem. Mám i jiné koníčky, záliby a povinnosti v rodině. Nicméně je pravda, že mě tato práce naplňuje a dává smysl. I když nepracuji a jsem například někde na dovolené, výletě apod., všímám si skutečností spojených s vodou, vstřebávám postřehy a poznatky z různých navštívených míst a přemýšlím, jak je i aplikovat v mé profesi a životě. Trvale se snažím vzdělávat a získávat nové poznatky v mém oboru. Z tohoto hlediska jsem rád, že mi zaměstnavatel umožňuje další vzdělávání. Na druhou stranu zastávám názor, že mnohé historicky a praxí ověřené zásady a zkušenosti není důvod měnit, ale přijmout je a využívat. A nad tím vším je skutečnost, že přírodu nezměníme, jsme její součástí, máme používat zmíněný zdravý rozum a nesmí nám chybět taky potřebná pokora.

Pavel J. Sršeň)

☞ Budování nového vrtu Vortová

☞ Oprava propustky Košínov

Mládež převzala relikviář s ostatky bl. Carla Acutise

Při diecézním setkání mládeže v Hradci Králové 25. 11. předal biskup Josef Kajnek mládeži relikviář, bude uložen na **Diecézním centru života mládeže Vesmír**. Čím byl mladý Carlo, který stal pro mládež následovánímhodný, tak výjimečný?

Životopis

Blahoslavený Carlo Acutis se narodil 3. května 1991. Od útlého věku projevoval velké nadání pro práci s počítačem, které využíval ve své službě druhým a při šíření křesťanského vzdělávacího obsahu, například výstavy o eucharistických zázracích. V září 2006 se objevily první příznaky nemoci a po stanovení diagnózy fulminantní leukémie pak s naprostou důvěrou svěřil Bohu i ten krátký čas, který mu zbýval do konce života. Zemřel 12. října 2006 a blahorečen byl 10. října 2020. Jeho liturgický svátek se slaví 12. října.

Narození a dětství

Carlo Acutis se narodil v Londýně otci Andreo Acutisovi a matce Antonii Salzano dne 3. května 1991. Jeho rodiče tehdy v Londýně pracovali. Byl pokřtěn

18. května a 8. září se jeho rodina přestěhovala do Milána. Rodina nebyla praktikujícími katolíky, ale Carlo od malička projevoval zájem o Boží věci, což způsobilo, že se jeho rodiče postupně vrátili k víře.

„Máme větší štěstí než apoštolové, kteří žili s Ježíšem před 2000 lety. Abychom se s ním setkali, stačí, když vejдемe do kostela.“

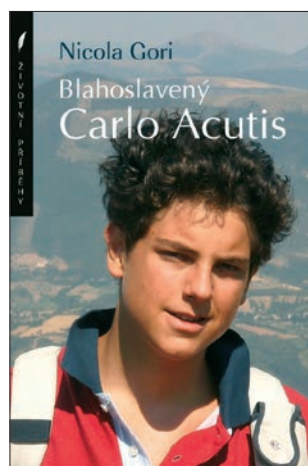
Jako dítě také rád pouštěl draky a hrál si v přírodě, oblíbil si zvířata. Hrával s přáteli fotbal a na playstationu. Školní léta Carlo prožil v Miláně pod vedením

jezuitů v lyceu Lva XIII. Za své vzory si vybral sv. Františka z Assisi, sv. Františka a Hyacintu (fatimské děti), sv. Dominika Savio, sv. Aloise Gonzagu a sv. Bernadetu Soubirousovou.

Láska k Ježíši v eucharistii

Od raného věku Carlo projevoval velkou vnímavostí k „posvátinu“. První svaté přijímání přijal vzhledem ke své neobvyklé zralosti ve věcech víry a díky své mimořádné lásce k Ježíši ve svátosti Eucharistie už ve věku sedmi let. Od té doby nikdy nevynechal každodenní schůzku s Ježíšem při mši svaté a eucharistické adorace.

Carlo si poznamenal, že „*když se postavíte slunci, opálíte se. Když ale stojíte před eucharistickým Ježíšem, stanete se svatými*“.

Blahoslavený Carlo Acutis je dáván nejen mládeži jako příklad mladého člověka, který dokázal i v dnešním světě techniky milovat Boha celým svým srdcem. Vpravo předávací listina biskupa Jana Vokála, již byly ostatky Carla dány do opatrování mládeži na DCŽM Vesmír.

⚡ Biskup Josef Kajnek relikviář předal během Mše svaté při listopadovém Diecézním setkání mládeže.

⚡ Tělo bl. Carla Akutise bylo nalezeno z anatomického hlediska integrální, tedy se všemi články spojenými.

Dokázal dokonale spojit moderní život naší současnosti a hluboký eucharistický život. Carlo se snažil vždy alespoň chvíli adorat Ježíše v Eucharistii, protože byl přesvědčen, že trávit čas s Ježíšem v Eucharistii vede ke svatosti. Pro Carla byla Eucharistie – jak sám řekl „dálnicí do nebe“ – a také nejmocnějším způsobem, jak se rychle stát svatým.

Říkal, že v Nejsvětější Svátosti je Ježíš přítomen úplně stejně, jako tomu bylo před 2000 lety za dob apoštolů. Tehdy lidé za Ježíšem museli utíkat, dnes však na nás Ježíš čeká v jakémkoliv blízkém kostele: „*Máme větší štěstí než apoštolové, kteří žili s Ježíšem před 2000 lety. Abychom se s ním setkali, stačí, když vejde do kostela.*“ A také: „*Jeruzalém je vedle našich domovů.*“ Často se zpovídal a ujišťoval: „*Stejně jako pro let balonem je třeba odejmout závaží, také duše k tomu, aby se mohla pozvednout k nebi, potřebuje odstranit ze sebe ta malá závaží, lehké hříchy.*“

Díky Eucharistii Carlo hrdinsky posiloval ctnost odvahy, která mu dodávala sílu jít proti proudu a postavit se falešným modlám, které nám svět neustále nabízí. Ve škole Carlo nikdy svou víru neskrýval a zval své kamarády, aby šli společně na mši a vrátili se k Bohu.

Eucharistie v něm také živila velmi silnou touhu být neustále v souladu s Pánovým hlasem a žít v jeho stálé přítomnosti. Takto Carlo dokázal přenést životní styl,

který se naučil ve škole Eucharistie: být žitým evangeliem mezi školními lavicemi, ve městě, v pizzerii s přáteli či na fotbalovém zápase nebo u PC.

Carlo dokázal mimořádným způsobem – zatímco žil obyčejný život jako mnozí – zasvětit každý jeho okamžik nejvyššímu cíli, ke kterému jsou všichni lidé voláni: věčné blaženosti s Bohem. Carlo, „milovník Boha“, prožil ve svém pozemském životě tuto silnou přítomnost božství a všemožně se snažil ji velkoryse předávat ostatním a stále se přimlouvá, aby každý mohl postavit Boha na první místo ve svém vlastním životě a řekl jako on: „*Ne já, ale Bůh*“, „*Ne sebeláska, ale Boží sláva*“.

Carlo si často kladl otázku, čím to, že jsou takové fronty na rockové koncerty a do kin, ale žádné fronty na Ježíše v Eucharistii? Kdyby lidé věděli, o co přichází, byly by kostely přeplněné k prasknutí! Byl také hluboce oddán Panně Marii, kterou považoval za svou důvěrnici a každý den se modlil Růženec – říkal: „*Maria je jedinou ženou mého života.*“

Skromnost, evangelizace a zájem o informatiku

Přestože byl z dobře situované rodiny, žil velmi skromně. Staral se o ty, kteří zůstali bez střechy nad hlavou a o chudé – např. za své úspory koupil spací pytel žebrákovi, kterého vždýcky potkával cestou na mši.

Večer nosil jídlo těm, kdo žili na ulici, někdy část své vlastní večeře. Na první místo vždy dával Boha a věděl, že se Bůh nachází především v potřebných, opuštěných, chudých. Protestoval, když mu maminka chtěla koupit dvojce boty – přece mu stačí jedny! Jindy se mu nelíbilo, že si chce maminka koupit krém za 50 Euro, když existují lidé, co umírají hladu.

Když Carlo studoval na jezuitském lyceu, zajímal se o programování a stříhal videa. Byl velmi zapálený do informatiky, jeho přátelé a někteří informatici z oboru ho považovali za génia. V úžasu a nechápavě pozorovali, že rozumí tajemstvím, která znali jen ti, kdo studovali informatiku. Svou lásku k počítačové vědě naplno spojil se svou evangelizační horlivostí. Vytvořil virtuální expozice o otázkách víry. Jedna z nejvýraznějších byla o eucharistických zázracích na celém světě – trvalo mu to tři roky, hodně cestoval, aby nashromáždil informace.

A své znalosti informatiky si nenechal pro sebe, ale dělil se o ně s kamarády. I toto je láska – jeho schopnosti měly být především „pro nebe“. O tom svědčí i webové stránky Miracolieucaristici.org které založil.

Nemoc a smrt v mladém věku

V říjnu 2006 mu byla diagnostikována akutní leukemie typu M3.

(Knižní tipy

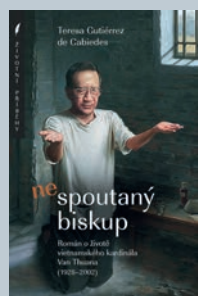
Nakladatelství Paulinky

Jungmannovo nám. 18, 110 00 Praha 1
t. 224 818 757, objednavky@paulinky.cz
www.paulinky.cz

Teresa Gutiérrez de Cabiedes

Nespoutaný biskup

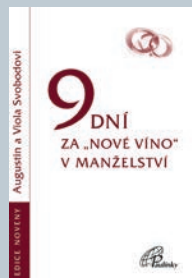
Román o životě vietnamského kardinála Van Thuana (1928–2002)

František X. Nguyen Van Thuan byl vězněný komunistickým režimem 13 let, z toho 9 let v naprosté izolaci. Právě v poutech objevil svobodu v Kristu, kterou předtím neznal. V jeho přítomnosti se obraceli nejen spolupřevzatelé a dozorcí. Strhující román vychází z jeho vlastního vyprávění a ze svědectví mnoha současníků, kteří vypovídali pro proces jeho blahorečení. Brož., 416 s., 399 Kč

Augustin a Viola Svobodovi

9 dní za „nové víno“ v manželství

Nověna vychází z textu manželského slibu, ale i z bohatých životní zkušeností manželů, významných českých lékařů a členů Komunity Emmanuel, kteří žijí v manželství již 59 let. Brož., 72 s., 99 Kč

Před smrtí obětoval své utrpení za papeže a celou církev: „Nabízím Pánu utrpení, které budu muset snášet, za papeže a za církev a abych nemusel být v očistci, ale mohl jít přímo do nebe,“ řekl svým rodičům.

Zemřel jen několik dnů poté, co mu byla stanovena diagnóza, 12. října 2006 v nemocnici San Gerardo v Monze. Bylo mu pouhých 15 let. Dva dny před tím požádal o přijetí pomazání nemocných a Eucharistii. V den pohřbu byl kostel i hřbitov plný lidí. Mnozí z těch, kdo přišli, byli bezdomovci, kterým Carlo pomohl, aniž by o tom věděla jeho rodina. Jeho nejoblíbenějším místem na světě bylo Assisi a dal najevo, že tam by si přál být pohřbený, a rodina s jeho přáním souhlasila.

Proces blahorečení

V Carlově životě se naplno projevila Boží milost. Pověst o jeho svatosti se rychle šířila po celém světě. Už 12. října 2012 byl otevřen proces blahorečení a kanonizace. Pro svůj mladý věk spojený s moudrostí, získanou v perspektivě odchodu na věčnost, se záhy stal jedním z patronů italské mládeže.

Diecézní fáze blahorečení započala 15. února 2013 a byla ukončena 24. listopadu 2016. 14. listopadu 2019 se uskutečnily lékařské konzultace Kongregace pro svatořečení, kdy lékařští odborníci vyjádřili kladné stanovisko týkající se zázraku, který se připisuje příměluvě ctihodného Carla Acutise.

Papež František Carla 5. července 2018 prohlásil za Ctihodného Božího služebníka a zmínil jej jako příklad pro mládež – model svatosti v digitálním věku – v apoštolské exhortaci *Christus Vivit*, (104–106) a dne 22. února 2020 uznal zázrak připisovaný Carlově příměluvě. Jedná se o zázračné uzdravení dítěte v Brazílii, které trpělo vážnými problémy trávicího traktu způsobenými vzácnou anatomickou anomálií slinivky. Mons. Ennio Apeciti, zodpovědný za proces svatořečení milánské arcidiecéze řekl: „V jeho životě se událo něco velkého, před čím se sám skláním.“

Neporušené tělo

Carlovo tělo bylo exhumováno 23. ledna 2019 a nalezeno „v normálním stavu kadaverní transformace. Vzhledem k tomu, že od pohřbu neuplynulo mnoho let, byly části těla ještě anatomicky spojené. Tělo bylo ošetřeno za užití konzervačních a integračních technik uplatňovaných obvykle před důstojným vystavením těl blahorečených a světců k účtě věřících.“ Celistvé tělo ve všech jeho částech překvapilo jak lékaře, tak jeho matku Antonii Salzano. Tělo Carla Acutise bylo nalezeno „celistvé“, ne zcela nepoškozené. Tvář a ruce, kde byly nejvíce patrné stopy rozkladu, podstoupily citlivou rekonstrukci – Carlovu tvář pokrývá silikonová maska. Arcibiskup Sorrentino poznamenal, že konzervační zásah byl proveden s umem a láskou.

P. Carlos Acácio Gonçalves Ferreira, rektor Sálu zřeknutí v rozhovoru pro EWTN řekl: „Bylo zjištěno, že jeho tělo je celistvé a integrální se všemi svými orgány, ale bylo již mírně porušené, proto bylo nutné provést rekonstrukční práce zejména obličeje.“ Dále dodal: „Poprvé v historii uvidíme světce oblečeného v džínách, teniskách a svetru. Je to pro nás skvělá zpráva, protože můžeme svatost pociťovat nikoli jako vzdálenou věc, ale jako něco, co má každý na dosah, protože Pán je Pánem všech.“

Carlova matka, Antonia Salzano, byla při otevření hrobky svého syna k veřejné účtě velmi dojatá: „Jsme nadšeni, že Carlova hrobka byla konečně otevřena. Věříme, že prostřednictvím Carlova těla věřící pocítí, že je Bůh zve k ještě vroucnější modlitbě. Zve nás k tomu, abychom měli více víry, naděje a lásky k Němu a k našim bratrům, stejně jako to dělal Carlo během svého celého pozemského života. Modlíme se, aby se Carlo za nás přimlouval u Boha a získal pro nás mnoho milostí.“

6. dubna 2019 byly Carlovy ostatky převezeny do Sálu Zřeknutí v Assisi (Santuario della Spogliazione), místa, kde svatý František zanechal všechno, aby následoval Pána.

Zdroj: carloacutis.cz)

Evangelizační kurz na adventních trzích v Hradci Králové

Od září 2023 probíhá pod záštitou Biskupství královéhradeckého Evangelizační kurz. Díky milému přijetí sester salesiánek má kurz zázemí v Salesiánském domově mladých v Hradci Králové-Kuklenách. Z devatenácti účastníků a pětičlenného organizačního týmu se během doposud proběhlých setkání vytvořilo přátelské duchovní společenství, které postupně odhaluje, jaké je poslání všech pokřtěných.

První víkend bylo tématem všeobecné povolání křesťanů, tj. být učedníkem-misionářem. Druhý víkend byl o osobním vztahu s Bohem, o potřebě duchovního života, o modlitbě a životě ze svátostí. Třetí setkání bylo zaměřeno na komunikaci a úctu k druhým a na zkušenosti z evangelizace v terénu. Během kurzu jsme zažili řadu praktických cvičení: naslouchání druhému, interview s nevěřícím člověkem, práci ve skupinkách, přímlovnou modlitbu, osobní svědectví a sdílení. Listopadový víkend se nesl v duchu příprav programu na evangelizační víkend. Přestože byla většina účastníků kurzu zpočátku nesmělá a plná

drobných obav, nejistota se rozplynula ve chvíli, kdy se začal rýsovat program a každý dostal svůj osobní úkol. Všichni se aktivně zapojili do příprav. Po třetím víkendu jedna účastnice kurzu napsala:

Nedozvíme se, koho se Bůh dotknul

„Na evangelizační kurz jsem se přihlásila, protože mi evangelizace není lhostejná. Kurz se skládá z pěti víkendů. První víkend jsme se utvrdili v tom, že chcít se podílet o víru je součástí života každého křesťana. Druhý víkend jsme se ujistili, že Pán nás nikdy neopouští. Učili jsme se rozlišovat, co je Boží a co už ne. Vyzkoušeli si evangelizaci po telefonu a přímlovnou modlitbu. Třetí víkend jsme připravovali program na vyvrcholení kurzu, kterým je čtvrtý víkend, tedy evangelizace v ulici. Kurz má název evangelizační, ale myslím, že se nikdy nedozvíme, koho se Bůh dotkl, jak to všechno dopadlo. Ale mohu říct, že já jsem se dozvěděla něco o sobě. Je to milost myslet na druhé a sám k tomu mnoho dostat. Těším se na hlavní víkend, které ho se vůbec nebojím. Vím, že mě Pán neopustí.

Ale představit si to nedovedu. V neposlední řadě díky organizačnímu týmu, že kurz vůbec vznikl. Cítím, že současný stav světa Pána velmi potřebuje. A je to na nás, bratři a sestry.“ (Anna Marta)

Čtvrtý, evangelizační víkend, v prosinci provázela modlitba a ztišení během pátečního večera a poslední přípravy v sobotu dopoledne. Odpoledne účastníci kurzu prožili na adventních trzích na Velkém náměstí v Hradci Králové mezi lidmi hledajícími sváteční atmosféru. Procházeli po náměstí a povídali si s nimi. Kolemjdoucí byli zváni do kostela Panny Marie, kde si mohli zapálit svíčku, napsat svou prosbu a vložit ji k jeslíčkám, měli možnost popovídat si o svých radostech a starostech, poprosit o modlitbu nebo o rozhovor s knězem. V teplém zázemí farní místnosti byl připraven dětský koutek, kde byla opět příležitost navázat rozhovory s návštěvníky. Přestože přišla i únava, všechny provázela radost ze společné práce.

Nejsnadnější cesta k srdcím lidí: naslouchání

Jednou z velkých zkušeností, které jsme získali na evangelizačním kurzu, je, že postoj naslouchání je nejsnadnější cestou k srdcím lidí. Také jsme zjistili, že nás evangelizační kurz vede především k proměně života a k osobnímu setkání s Kristem, protože bez něj by byla evangelizace jen nedůvěryhodnou agitací. Dalším poznáním je, že každý z nás má svůj osobní příběh s Bohem, kterým může oslovit druhé tam, kde právě žije.

V lednu se kurz završí duchovní obnovou na Hoře Matky Boží v Králíkách. Budeme během ní prosit za poznání, jakým způsobem vydávat osobní svědectví o Kristu v každodenním životě. Kéž i tato duchovní obnova přinese své plody.

Účastníci zářijového Evangelizačního kurzu na nádvoří biskupství v Hradci Králové

K víře mě z nevíry přivedla velká láska

Miluje kvetoucí poušť, biblická místa, Genezaretské jezero, Jeruzalém, Mrtvé moře. Izrael je pro **P. Jiřího Vojtěcha Černého** opravdu Zemí vyvolenou, jezdí tam už déle než čtvrt století. „Svatá země je moje srdeční záležitost, to netajím,“ usmívá se magistrální kaplan Suverénního vojenského a špitálního řádu sv. Jana Jeruzalémského z Rhodu a Malty, jehož členem je od roku 2013.

„Celý život jsme in via, na cestě. Všichni, každý život je poutí. Ta jeho k oltáři začala v rodné Praze.

Tim, že jsem Pražák, se moc nechlubím, ale hrdý jsem na to, že jsem se narodil vedle smíchovského pivovaru. Dědeček tam jezdil s koňmi. Jsem z nevěřícího prostředí, s církví jsem nikdy neměl nic společného, spíše naopak, byl jsem takový oponent: jak můžou lidi něčemu takovému věřit, říkal jsem si. Kde ale nestačil rozum, tam pomohly city. K oltáři jsem se dostal přes velkou lásku. Při praxi v Ústavu sociální péče pro mentálně postižené, na katedře Speciální pedagogiky, jsem se zakoukal, zamiloval do jedné vychovatelky. Začal jsem ji pronásledovat a dobývat, až z ní po čase vylezlo, že je řeholní sestra; to by bylo na román. S oblibou říkám takový bonmot: „*Já ji chtěl dostat před oltář, a ona mne dostala za oltář.*“ Byl to životní kotrmelec jako hrom. Abych ji mohl vidět, chodil jsem do stejného kostela jako ona – a za dva roky jsem tam byl pokřtěný. Pak už to šlo ráz na ráz. Nejprve jsem byl františkánským terciářem, pak sliby v kapucínském řádu, samozřejmě všechno v utajení, byl to začátek 80. let. Za dalších pár let jsem začal tajně studovat teologii. Kapucíni neměli své studium, ale měli ho dominikáni. S nimi jsme tenkrát, stejně jako s františkány, spolupracovali. Takže jsem studoval i u kardinála Dominika Duky.

(P. Jiří Vojtěch Černý

Jako biblista je excelentní. Když to tady v devětaosmdesátém prasklo, tak jsem šel pokračovat ve studiu do Olomouce. Jednak jsme tam měli klerikát, a pak, pražská teologická fakulta nechtěla uznávat tajná studia. Nadto jsem byl pro Prahu stejně nežádoucí. Celý život mám pocit, že jsem taková persona non grata. Když mi vypršely dočasné sliby v kapucínském řádu, už jsem je neobnovil a lege arte (podle pravidel) jsem z řádu odešel. No, a v Praze mě zase nechtěli. Tak jsem se obrátil na biskupa, který byl otevřený, milosrdný a laskavý, na milovaného arcibiskupa Otčenáška, to říkám se vši

úctou. „Karlíček“, tak jsme mu říkali, mě přijal, on přijímal průšviháře, které jinde odmítli. Myslím, že v mnoha případech nelitoval. Pokračoval jsem dále ve studiu, už jako diecézní bohoslovec. Pražák za hradeckou diecézi v Olomouci, já prostě nemůžu mít nic normálně. Celý život jsem si přál, abych zapadl, a vždycky vyčnívám. A kdo trčí, ten dostane přes ústa, to je známé.

„Doba po listopadu 1989 byla dobou velkých nadějí a namnoze také nenaplněných iluzí. Týkalo se to Církve stejně jako života v řeholních komunitách.

To byla doba velkých exodů ze všech řádů. Když se změnila poměry, nebylo na čem stavět. Neměli jsme žádnou formaci. Noviciát probíhal, aniž by člověk musel ve svém životě cokoliv změnit. Přitom noviciát má být o tom, že je člověk vytržen ze svého prostředí, vědomě se ho vzdá, a začne žít nový život s Pánem. Ale když člověk chodí do stejné práce a žije na stejné adrese, mezi stejnými lidmi, tak mu vlastně přibudou jen nějaké modlitby, to je jediná viditelná změna. Neměli jsme vedení, staří Otcové nebyli schopni akcentovat změněné poměry. To byla také příčina, že se po revoluci mnohé řády hodně vyprázdnily a entuziasmus nově příchodících brzy vyprchal. Nedokázaly žít v nových podmínkách. Nebylo na co navázat. Tak jsem z řádu odešel, ale

chtěl jsem dál pokračovat v přípravě na kněžství. Když mě otec arcibiskup přijal pod svá ochranná křídla, dokončil jsem studium v Olomouci. Vysvěcený na jáhna jsem byl už na konci 4. ročníku a v posledním ročníku jsem o víkendech odjížděl z Olomouce do farnosti Dolní Újezd, kde sloužil celoživotní přítel arcibiskupa Otčenáška, úžasný člověk a kněz, Otec Josef Čihák.

77 Jenom na okraj. Kanovník Josef Čihák, se narodil 1. dubna 1912 ve Slavětíně nad Metují. V roce 1929 byl přijat do semináře v Hradci Králové a o sedm let později ho biskup Mořic Pícha vysvětil na kněze. Působil v Chocni, Petrově u Nového Bydžova, Stračově a Lochenicích. Do farnosti Dolní Újezd přišel v polovině září 1946. V dubnu roku 1956 ho zadržela Státní bezpečnost a byl odsouzen na deset let. Po šesti letech, v květnu 1962, byl propuštěn na amnestii. V srpnu roku 1968 se vrátil do Dolního Újezdu, kde žil až do své smrti 25. srpna 2003.

Dolní Újezd se tak stal mou domovskou farností. Zde jsem byl v roce 1993 vysvěcen na jáhna a po ukončení studia jsem byl v nedaleké Litomyšli vysvěcen na kněze. V Dolním Újezdě jsem měl primici – to už mi bylo skoro 40 let – a dál jsem zde sloužil, už jako kaplan. Byl jsem tam šťastný a spokojený, ale pak bylo zapotřebí obsadit rychle farnost Jaroměř, tak jsem šel. Tam jsem byl tři roky, potom jsem šel na dva roky do Městce Králové,

a odtud do Lázní Běláhoř. I tam jsem byl velice šťastný a spokojený, chtěl jsem tam dožít, leč narazil jsem na svoji životní obtíž. Prachmizerné schody. Teď jsem na tom relativně dobře, ale tehdy jsem do schodů nevyšel, neudýchal jsem je. Kvůli schodům jsem ani nemohl přijmout před pár lety ani místo kaplana v hospici v Červeném Kostelci. Hospice, to je také moje srdcovka. Téma smrti a umírání mi nebylo cizí. V 70. letech jsem pracoval v Praze na popáleninách, to bylo oddělení s nejvyšší mortalitou. Na fakultě jsem se zajímal o thanatologii, vědu o smrti a umírání. A pak mne strhla MUDr. Marie Svatošová, průkopnice paliativní péče u nás. Jenomže ... ubytování v patře a schody, schody a schody Taková zdánlivá prkotina, ale dojel jsem na ni. Nebylo mi práno.

77 Maltézský řád je nejstarším dosud existujícím rytířským řádem na světě. Patří jak mezi nejstarší katolické řády, tak mezi nejdéle působící instituce křesťanské civilizace. České velkopřevorství provozuje v královéhradecké diecézi Gymnázium Suverénního řádu maltézských rytířů ve Skutči.

K Maltézskému řádu jsem se dostal v době, kdy jsem byl v Městci Králové. Pod farnost patří i Dymokury, kde je zámek hrabat Czerninů. Sblížil jsem se s nimi, spřátelil, a když mně jednou nabídli, zda s nimi nechci jet na Světovou pouť Maltézského řádu nemocných do Lurd, rád jsem jel.

77 Ročně tam za uzdravením těla i duše jede šest milionů poutníků. Zdokumentovaných je asi sedmdesát zázračných uzdravení. Světová pouť nemocných se koná od roku 1958. Každoročně přes první květnový víkend, od čtvrtka do úterý. Pořádají ji členové Maltézského řádu.

Nemocní, jak už jsem řekl, mně jsou blízcí. Nebyl jsem v Lurdech tenkrát poprvé, ale až s Maltézským řádem, s nemocnými, jsem najednou zažil úplně jiné Lurdy, jinou atmosféru. A ta mne pohltila. Služba nemocným tomu dala ten pravý rámeček, smysl, to mně vyhovovalo. I když dnes už nemůžu vozit nemocné na vozíku, přesto jim mohu pomáhat, jsa původem taky zdravotník, třeba při asistenci jejich tělesných potřeb.

Ale jsem tam především jako duchovní. A i když uzdravení nemocného těla je v Lurdech zázrakem, uzdravení duše se tam odehrává velmi často. Smíření se svou nemocí, sebezpřijetí, nová chuť a síla nevzdávat se, nepodlehout beznaději. Takže přes službu nemocným v Lurdech jsem se dostal k Řádu Maltézských rytířů. Je to řád výběrový, sami musí projevit zájem, po letech spolupráce mne oslovili. Rád jsem přijal a od roku 2013 jsem členem. Přesně řečeno „magistrálním kaplanem Suverénního vojenského a špitálního řádu sv. Jana Jeruzalémského z Rhodu a Malty.“

77 Změnilo vám to v něčem život?

(Svěcení přijal z rukou arcibiskupa Karla Otčenáška v roce 1994

(Primice v Dolním Újezdě u Litomyšli

To ani ne. Už svým založením, i svou původní profesí defektologa, mám velice blízko k lidem na okraji, postiženým zdravotně i sociálně. S řádovým heslem: „*Tutio fidei et obsequium pauperum*“ – Obrana víry a pomoc potřebným, se jako kněz a špitálník mohu plně ztotožnit. Duch řádu je zcela specifický. Otevřený všem potřebným. Tam se člověk setkává s lidmi nesmírně vzdělanými, velkorysy, obětavými, opravdovými rytíři ducha. V řádu jsem nepoznal lidi povrchní, malicherné, a vůbec zde nehraje roli, jestli mají nějaký šlechtický původ nebo ne. Tam jsem potkal lidi velmi kvalitní, charakterní, kterých si mohu vážit.

Maltézský řád vznikl v Jeruzalémě už roku 1048, na počest Jana Křtitele. Jeho hlavním posláním je péče o nemocné. Nazývá je se vši úctou „naši milí páni nemocní“. Jeho původním posláním bylo pomáhat potřebným, ale v důsledku křížových výprav se v roce 1113 přetransformoval na duchovní řád rytířského charakteru, který se zodpovídá přímo papeži. V nadcházejících stoletích byl často nucen měnit svá působišť, když nedokázal odporovat rozpínání některých mocností. Roku 1309 se maltéžští rytíři usadili na Rhodu. I tento řecký ostrov byl nakonec roku 1522 dobyt tureckými řadami, a tak se řád opět neměl kde usadit. Jako varianta se jevily maltské ostrovy, které dal císař Karel V. Maltézskému řádu v léno. Přes počáteční nevoli obyvatel Malty uviděli v rytířském řádu po čase určitá pozitiva, a nakonec tam byli prospěšní.

Kdekoli se špitálníci usadili, vždy nejdřív postavili nemocnici, ubytovnu pro poutníky a pak, až když to bylo nutné, postavili obranné opevnění. Být špitálníkem ve třetím tisíciletí znamená obětovat se zmírňování utrpení a přinášet balzám křesťanské lásky a pomoci nemocným kdekoli na světě. Nejen v nemocnicích, ale i u nemocných doma, v pečovatelských domech nebo v útulcích pro lidi bez domova. Řád se věnuje nemocným, hendikepovaným, ale i společensky izolovaným, obětem pronásledování a uprchlíkům, bez ohledu na rasu a vyznání.

Je mi sympatické, že nemocní jsou zvaní „naši milí páni“. No není to úžasné? Oni jsou našimi pány. Vyznáváme jednoho Pána, toho nejvyššího, a oni jsou naši páni, kterým sloužíme. Řád se rekrutoval opravdu z rytířů. Působili vojensky, ale ne ofenzivně. Poskytovali vojenskou ochranu poutníkům na cestách do Svaté země, nedobývali, ale chránili. Aspekt špitální byl v tom, že se starali o nemocné a umírající, pohřbívali poutníky, kteří zůstali na cestě. Přímou v Jeruzalémě, kousek od chrámu Božího hrobu, je tzv. Muristan, a tam vznikli špitálníci, chcete-li johanité, tam bylo jejich první sídlo.

77 Cesty do Svaté země jsou, jak už jste zmínil, vaše srdeční záležitost už bezmála tři desítky let.

Už od doby, kdy jsem se začátkem 80. let začal seznamovat s Písmem, to byl fenomén. Z východního Německa se tehdy pašovaly nástěnné mapy Svaté země. Pořádilo se mi ji získat a mohl jsem na ní oči nechat – tam bych chtěl! A když se začalo po Sametové revoluci konečně do Izraele jezdit, objevil jsem dobrušskou cestovní kancelář Avetour. Jako duchovní doprovod jsem s nimi poprvé cestoval v roce 1996. To se ještě jezdilo autobusem přes Maďarsko, Bulharsko a Rumunsko do řeckého přístavu Pierus, pak trajektem

Promluva na Genezaretském jezeře

do Port Saidu v Egyptě, den se strávil v Káhiře a s mezipřistáním na Kypru se jelo do Haify. Jenom cesta do Svaté země trvala týden. Další týden tam autobus jezdil po významných poutních místech. Od té doby jsem byl v Izraeli už mnohokrát. Je to opravdu místo úžasné, protože tam je všechno. Země zaslíbená, země vyvolená. Archeologové a antropologové se začínají přiklánět k tomu, že i původ člověka je právě tam. Tam vznikaly dějiny, ty biblické a nakonec i novodobé – co se odehraje v Izraeli, to ovlivní celý svět. Úžasná země, má úžasný náboj. Přitom země nevelká, srovnatelná s naší Moravou.

77 Říkáte, že k jeruzalémské Zdi nářků musíte pokaždé, kdyby to po čtyřech mělo být. Je to jistě nadsázka, ale nepříliš daleká tomu, kam vás osud několikrát za život dostal.

No, po čtyřech ... párkrát jsem, řečeno s Karlem Krylem, „ryl drzkou v zemi“. Pravda je, že jsem to měl trochu těžší. Bez rodičů, nejmladší, prcek, ale docela bojovný. Musel jsem, vyrůstal jsem na ulici, život mě naučil. S Bohem je život snazší. Člověk musí mít něco, k čemu se upíná. Nejhorší je, když se nemá v životě o co opřít, aby to nebylo povrchní. Ale opřít se o Boha, o víru ... pro mě Bůh není zákon, ale láska, milosrdenství. Ano, potřebujeme se k někomu a k něčemu upínat. Kdyby se člověk neměl k čemu upínat, tak by byl zoufale prázdný. S Bohem to jde vždycky snáz. Potřebujeme věřit. Kdybychom nevěřili, tak nemáme pro co žít. Život by neměl smysl. A když to „něco“ není nic prchavého, neuchopitelného, ale realita, která nás přesahuje, převyšuje. A když navíc ještě nám dává perspektivu, že tady nejsme zbytečně. Že náš život má smysl, že tady jsme z vůle někoho a ne proto, že se potkala jedna slečna s jedním pánem. Jeremiášovo: „*Dříve, nežli jsem tě utvořil v nitru, znal jsem tě a dříve, nežli jsi vyšel z lůna matky, posvětil jsem tě ...*“ mě oslovuje. Já jsem si tě vyvolil, já jsem tě chtěl! Neměl jsem tady být, chudák máma se o to snažila, seč mohla, ale jsem tady. A někdy si říkám: „*Pane Bože, do čeho jsi to duši dal*“, ale doufám, že mu to moc nekazím.

☞ Mše svatá v poušti

☞ Ke Svaté zemi patří i velbloudi

77 Mnoho nescházelo, a mohl jste být profesionální fotograf. Dobrý fotograf, jak je vidět ze stovek snímků, které jste pořídil ve Svaté zemi.

Jsem dítě 50. let, manžel maminky seděl v komunistickém lágru, naše rodina byla na indexu. Studium nepřicházelo v úvahu a já jsem toužil po vzdělání. Jakkoliv to může znít divně, vyrůstal jsem na ulici a jen díky knížkám jsem nezvlčil. Knížky mne vychovávaly. Bratr mě naučil číst ještě v předškolním věku. Toužil jsem po vzdělání, které jsem, paradoxně, nemohl mít. Záviděl jsem dětem, které chodily kolem nás na gympl. Na střední školu jsem nemohl, tak jsem se musel jít učit. Naštěstí jsem se vyučil fotografem. Klasickou fotografií na desky a ploché filmy, ještě teď to zúročuju. Pak nastoupily automaty, focení na mobily, to sice nesnáším, ale na druhé straně, díky za to. Nejsem žádný extra fotograf, ale přece jenom, člověk má trochu to oko. První roky ve Svaté zemi, když jsem fotil na filmy, to bylo metráží! Pak digitální foťák a nakonec jsem si kvůli focení pořídil kvalitní mobil. To mě baví, umím si to i zpracovat.

Když jsem před skoro 50 lety šel dělat do špitálu, studoval jsem při práci večerně gympl. Všichni bráchrové máme večerní střední školu, nejstarší má stavební průmyslovku, my ostatní gymnázium. Dělalí jsme s bráchrů oba na popáleninách v Legerově ulici, měli jsme to kousek do školy, ovšem my jsme skoro nikdy nestihli první hodinu, protože odejít ze

sálu nešlo, špitál člověka pohltí. Oficiálně jsem byl sanitář, neoficiálně sestra, fotodokumentarista, správce infuzního skladu. Všechno za jedny peníze, a po večerech jsem studoval. Pak vysoká škola. Jako zázrakem jsem se na ni dostal, i když bratr podepsal Chartu 77. Škola mne bavila, a musel jsem studovat vzorně, protože jsem potřeboval prospěchové stipendium; rodinné přídatky byly jenom do 26 let. Při studiu jsem sloužil na černo v nemocnici, bral jsem si služby o víkendech, a doma jsem k tomu měl mámu „ležáka“, snadné to nebylo.

Věřím, že modlitba pomůže, ale modlitba vyřčená čistým srdcem. My máme tendenci kalkulovat „něco za něco“, ale takhle to nefunguje, s Bohem se kšeftovat nedá. Jako v každém jiném vztahu je třeba se ptát, ne co já od Něho očekávám, ale co čeká On ode mě. Ne: Pane, co já chci, co já vidím jako pro sebe správné, ale: Pane, já tomu nerozumím, tak prosím, nakopni mě. Sem tam mě nakopnul, a já věřím, že když bude zapotřebí, že mě nakopne třeba i trošku víc. Ano, Pane, vím, že na to nemám. Já Ti to odevzdávám a věřím, že Ty to vyřešíš nejlíp. To není alibismus, ale odevzdání se, protože vím o své nedokonalosti a věřím v Jeho dokonalost, Jeho Prozřetelnost a zcela jedinečnou, osobní lásku.

77 Negevská poušť na jihu Izraele musí být fascinující. Rozeklané skály, krátery a kaňony, za jarních dešťů se řečiště rychle naplní prudkými přívaly vod a poušť na chvíli rozkvetne.

Negevská poušť je úžasná, divoká, jiná, než ta Judská. Pokud poušť nekvete, vypadá hodně bezútěšně. Suché keříky, které ovšem, což nedovedu pochopit, jsou tamní ovce schopné strávit; písek a kameny. Židé z té pouště dokázali vydobýt život. Když od 20. let minulého století začali zúrodnovat poušť, nosili navráťví se na vlastních zádech hlínu od Jordánu do kopců, kde zúrodnovávali nehostinnou zem a dokázali to.

Izraelci jsou nejpracovitější národ. Jenže ... když zem konečně začala plodit, přišli okolní Arabové, podřezali je, vyhnali, úrodu shráblí a zem nechali zplanět. A tak je to dodneška. Zaberou silou, ukradnou úrodu, zničí kde co, včetně skleníků, zneškodní hroby, a když už není co drancovat, odtáhnou zase pryč. Na rozdíl od Židů nic nebudují, nepracují. Od malička vychováni v nenávisti k Židům.

77 Když ale poušť vykvetne, je to Boží zahrádka ...

To ano, kvete ale jen cca 14 dní v roce. Jinak Judská poušť má svoji úžasnou atmosféru. Mnohokrát jsem na ní sloužil mši svatou, to je hluboký zážitek. V batohu si nesu albu, základní věci ke mši, zaplatpánbůh za elektroniku, člověk nemusí tahat knihy. Pro mě je radost sloužit každou mši svatou – ale mše svatá v poušti, ta má úplně jinou atmosféru. Jedinečnou, neopakovatelnou. Všechno je dar. Každý den. Celý život.

Eva Zálešáková)

Jaký má být kněz pro 21. století?

Církev v Čechách a na Moravě má **pět formačních domů** pro budoucí kněze. Jsou to semináře v Praze, v Olomouci, seminář „Redemptoris Mater“ v Českých Budějovicích, „Nepomucenum“ v Římě a tzv. „Konvikt“ – nultý přípravný ročník, který sídlí také v Olomouci.

Kolik se každý rok připravuje seminaristů v těchto domech na kněžství? Tabulky s počty se proměňují, ale strážlivě můžeme v součtu hovořit o 50–60 bohoslovcích připravujících se každý rok na služebné kněžství. Spíše než počty nás ale zajímá obsah formačního procesu. Proto nad otázkou v úvodu článku od jara 2022 společně přemýšleli a diskutovali bohoslovci a představení Arcibiskupského semináře v Praze. Co vyprovokovalo tuto iniciativu, která se prolнула s probíhající synodou?

Tehdejší rektor pražského semináře Jan Kotas říká: „Během posledních let jsme si v semináři postupně uvědomili, že nelze formaci vést efektivně dál jen na základě pouhé přítomnosti bohoslovců v seminární komunitě, společné modlitby, společného studia na fakultě. A to vše

za doprovodu představených, kteří mají seminaristy inspirovat a nabízet i určitý korektiv. Očekávání, že tyto prvky samy o sobě způsobí, že po pěti až sedmi letech vyjdou ze semináře přiměřeně zralí a zdatní kněží, se ukázalo jako velmi nerealistické. Máme před očima také proměnu církevního života, k níž nás s autoritou Petrova nástupce vede papež František – synodální styl. Kněží jsou důležitou a nezastupitelnou součástí organismu církve a její misie. Aby mohli budoucí kněží svou náročnou roli a úkol v církevním společenství zvládnout – tedy postavení pastýře, který učí, vede a uděluje svátosti – musejí mít zdravě lidsky i duchovně vystavěnou osobnost. Souvisí s tím kromě solidního teologického vzdělání také řada osobních a profesních dovedností, které se v současné společnosti běžně očekávají od lidí pracujících

v pomáhajících profesích, v manažerských a týmových rolích a v práci s lidskými zdroji.“

Společné hledání seminaristů a formačního týmu na otázku v úvodu mělo dva kroky, jejichž výsledky bychom rádi představili. Domníváme se, že naše tážání v sobě nese i principiální otázku – jakou podobu má církev ve 21. století mít, jak za ni neseme osobní konkrétní zodpovědnost. Pro jaké úkoly se připravují budoucí svěcení služebníci církevního společenství?

První krok v našich úvahách vyrůstal z potřeby formačního týmu: Jaký smysl a poslání má kněžský seminář dnes? O poslání, vizi a hodnotách semináře jsme uvažovali – rektor J. Kotas, vicerektor Ch. Pšenička O.Praem, spirituálové

❖ Při zpěvu v kostele

❖ Návštěva apoštolského nuncia Mons. Okolo v březnu 2023

J. Brož a J. M. Vianney Dohnal OFM – společně se 4 laiky, dvěma muži a dvěma ženami, kteří žijí v církvi a je jim blízké i formační prostředí semináře. Po 8 intenzivních setkáních jsme zformulovali následující poslání semináře: „Seminář je pro bohoslovce: čas pro osobní, lidské a duchovní dozrání – poznání sebe, Pána a církve; Je to prostor naučit se (v uvozovkách) „kněžskému řemeslu“ podle vzoru Krista služebníka; a (konečně) je to cesta, na níž má (kandidát svěcení) udělat definitivní životní rozhodnutí a s potvrzením církve vykročit do služby Ježíšovi, Jeho církvi a její misii.“ Seminář je místem, kde jde o proces. Toto vše se děje v „hodnotovém poli“ důvěry a úcty, otevřenosti, zaměřenosti na cíl a zodpovědnosti.

Skupina seminaristů postupně definovala pět oblastí způsobilosti, které by budoucí kněz měl rozvíjet během základní formace: lidská zralost – osobní individualita, budování vztahů, spiritualitu – duchovní život, pracovní návyky, profesionalita.

Druhý krok ve formulaci konkrétního plánu formace spočíval v práci tzv. „Programové skupiny“ složené opět z týmu formátorů, bohoslovců – dobrovolníků a externistů – laiků, dohromady cca deset členů. Ti formulovali konkrétní cíle, nástroje, formy a způsoby ověření v procesu formace ve zmíněných pěti oblastech způsobilosti kněze. Co se podařilo definovat a utřídit?

Lidská zralost

„O věřící (...) mají pečovat jako otcové v Kristu. Stali se svému stádcí dobrovolně vzorem (srov. 1 Petr 5,3). Proto ať svou obec tak řídí a tak jí slouží, aby si opravdu zasloužila být nazývána jménem, jímž je označován jedině Boží lid, a to jako celek: Boží církev (srov. 1 Kor 1,2; 2 Kor 1,1; a jinde). Ať pamatují, že mají svým každodenním životem a každodenní péčí ukazovat věřícím i nevěřícím, katolíkům i nekatolíkům obraz skutečně kněžské a pastýřské služby a všem vydávat svědectví pravdy a života.“ Tyto vysoké nároky na osobnostní stránku kandidátů kněžství klade II. Vatikánský koncil v dokumentu **Lumen Gentium** v čl. 28.

Režisérka Barbara Herz se v jedné divadelní hře zabývá také otázkou, kdy je muž dospělý. Je to moment, kdy se stává otcem? Ústřední postava této hry, Patriarcha, říká: „Dospělost přichází v momentu, kdy člověk dokáže přijmout do svého života nějakou vyšší službu.“ Patriarcha uvádí, že je to „lev zapřažený v pluhu“, ne vykastovaný býk, ale někdo, kdo si uvědomuje vlastní sílu a hodnotu, ale dokáže překonat svůj primární egoismus a udělat něco víc. Právě na toto přijetí služby se B. Herz ptala ve svých rozhovorech a pro některé muže to byla například snaha riskovat vlastní život. Jeden z dotazovaných převáděl během komunistického režimu lidi přes hranice a pak za to byl na 16 let odsouzený do Jáchymova. Pro jiné to bylo právě

například stavění lega s dětmi místo usilování o docenturu.

Pět cílů této oblasti zní:

- 1) Seminarista je člověk, který zná sám sebe.
- 2) Seminarista je člověk, který si osvojí návyky sebepečce.
- 3) Seminarista ví, kde projevit a kde omezit svou individualitu.
- 4) Seminarista je otevřený a v kontaktu se světem, setkává se s lidmi „z venku“.
- 5) Seminární program bude podporovat individualitu seminaristy.

Nástroji k dosahování těchto zralostí jsou víkendové semináře o sebepoznání, o sebereflexi. Není to jen teorie, ale zkušenostní báze – někdy pod vedením zkušených lektorů, jindy na poli seminární komunity (pobyty na horách, společná brigáda, nejrůznější praxe – ve zdravotnictví, s mládeží, ve farnostech).

Velmi se osvědčila spolupráce s tzv. mentory. Tedy kněžími, kteří vedou jednotlivého bohoslovce během jeho formace (jsou z jiné, než domovské farnosti seminaristy) a uvádějí jej do praxe života farnosti – jsou inspirací i korektivem na jeho začínající cestě pastorační péče.

Budování vztahů

„Budoucí kněz se má tím, jak roste v lásce, snažit rozvíjet svou vyrovnanou

⬮ Pražští bohoslovci s vedením Arcibiskupského semináře

⬮ Přednáška na víkendové akci Tammím pro mladé muže

a zralou schopnost navazovat vztahy s bližními. Je totiž především povolán k hluboké lidské a duchovní vyrovnanosti, která mu umožní, poté co překoná všechny formy sebeprosazování a afektivní závislosti, být člověkem společenství, poslání a dialogu. Tak bude schopný darovat se Božímu lidu velkoryse a obětavě s myšlenkou na Pána, jenž za druhé dává svůj život.“ Tak hovoří dokument **Ratio fundamentalis** o výchově službě budoucích kněží (2016).

Tři obecné cíle formace na tomto poli zní:

- 1) Bohoslovec navazuje přirozeně mnohočetné vztahy.
- 2) Bohoslovec se umí ve vztazích orientovat, ví, jak vztahy fungují po teoretické stránce.
- 3) Bohoslovec umí žít ve vztazích podle příkladu Ježíše.

Jak konkrétně dosahovat těchto nároků? V praktické rovině jsou to pastorační praxe během roku ale i o prázdninách, pravidelné setkání s hosty v semináři (novinář, politik, výtvarník, terapeut, sexuolog, kněží z praxe). Je to i osobní rozvojová terapie. V teoretické rovině pak pořádání seminářů o vztazích – „Na cestě k sobě“, „Sexualita v celibátu“, seminář „Prevence zneužívání“.

Spiritualita – duchovní život

„Duchovní formace se zaměřuje na posílení a podporu spojení s Bohem a s bratry, v přátelství s Ježíšem Dobrým pastýřem a v poddajnosti Duchu Svatému (srov. Presbyterorum ordinis, č. 12). Tento niterný vztah formuje seminaristovo srdce k velkorysé a obětující se lásce, která představuje počátek lásky pastorační.“ **Ratio fundamentalis** (2016)

Střed duchovní formace je „osobní sjednocení s Kristem.“ Modlitba proniká celý seminární život. Spolu i v tichu samoty se seminaristé učí žít s Hospodinem, rozjímat jeho slovo a otevírat mu své životy. Nezanedbatelným formačním prvkem je pravidelné a systematické duchovní vedení/doprovázení. Nástrojem Ducha

Svatého při formaci jsou také roční duchovní cvičení a v průběhu roku konané duchovní obnovy (rekolekce).

Základní cíle jsme formulovali takto:

- 1) Seminarista prohlubuje svůj vlastní specifický osobní duchovní život.
- 2) Seminarista prohlubuje duchovní život orientovaný k tomu, že se stane knězem.
- 3) Seminarista roste v chápání a užívání tradičních katolických nástrojů duchovního života.
- 4) Seminarista zná a rozvíjí „obecnou spiritualitu“. (vnímavost pro krásu, umění)

Seminaristovi je vlastní „katolická spiritualita“ (vztah k Písmu, Panně Marii, Breviář apod.), má „*sentire cum ecclesia*“ – dává těmto pilířům duchovního života osobně osvojitelný obsah. Zná různé spirituality. Je kvalifikovaný doprovázející – má vzdělání v hodegetice (umění duchovního doprovázení), umí rozlišovat.

Pracovní návyky

Budoucí pastorační praxe a evangelizační poslání kněze vyžaduje tvořivé a odpovědné nastavení osobního přístupu. Týmová spolupráce v kněžském společenství i ve vedení farních obcí vyžaduje schopnost vykonávat autoritu a delegovat úkoly.

„V církvi, která je domem a školou společenství... je kněz povolán k tomu, aby byl „mužem budujícím společenství“.“ **Ratio fundamentalis** (2016)

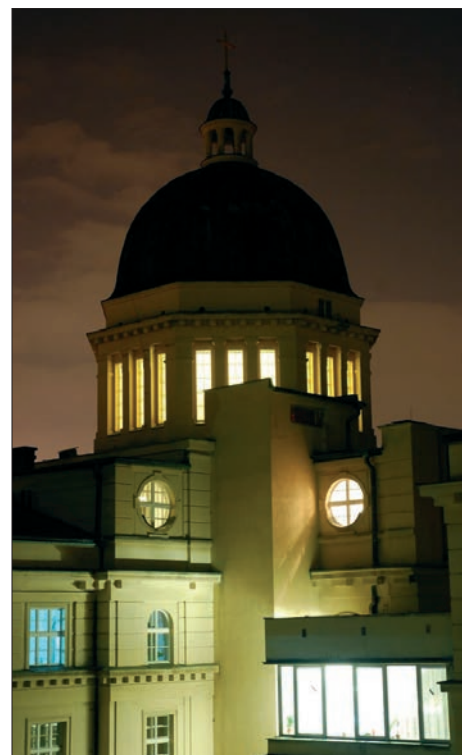
- 1) Bohoslovec umí nést zodpovědnost a vykonávat pravomoc.
- 2) Umí zacházet s autoritou vlastní i ostatních.
- 3) Bohoslovec umí partnersky spolupracovat, delegovat.
- 4) Upevňuje se v získání dobrých návyků v oblasti vnitřní disciplíny – osobním řádu práce a odpočinku, zdravých pracovních návyků.
- 5) Bohoslovec si stanovuje přiměřené cíle.

- 6) Bohoslovec postupně dosahuje pastorační a liturgické dovednosti.
- 7) Je dobrým katechetou, připravuje na přijetí svátostí.
- 8) Bohoslovec se učí strukturovaně s porozuměním provázet na duchovní cestě.
- 9) Rozumí své budoucí službě jako misijnímu poslání.
- 10) Chápe svou službu, kde využívá svá specifická obdarování.

Zásadním formačním polem této oblasti je seminární komunita, která poskytuje bohoslovcům víc inspirace než konfrontace. Obdobně působí i tým formátorů – deleguje úkoly, reflektuje osobně i společně dosahování společně stanovených cílů. Bohoslovci nejsou v semináři hosté ale spoluodpovědní. Studium na KTF UK je nejen prostředím k nabytí akademického vzdělání ale formuje bohoslovce ke kázni v systematickém studiu.

Profesionalita – management farnosti

Praktické aspekty práce ve farnostech jsou do značné míry svým rozsahem těžko zařaditelné do rámce základní

Pohled na kupoli seminární kaple Nejsvětějšího srdce Páně

formace ke kněžství. Budoucí kněží nemohou v rámci časově i mentálně náročné formace pomýšlet na studium další vysoké školy, kde by získali potřebné dovednosti. Přesto je důležité, aby se budoucí faráři orientovali v mnoha praktických oblastech správy farnosti a především dokázali zapojit do činnosti společenství široký okruh spolupracovníků, kteří se o uvedené oblasti podělí. Mnoho z těchto oblastí lze „outsourcovat“ činností laiků, dobrovolníků, externistů, biskupství, neziskových organizací. V jistém slova smyslu „manažerská role“ faráře je ale nezastupitelná.

Duchovní správci by měli mít o uvedených oblastech alespoň základní povědomí: Strategické řízení místního společenství; Statutární orgán farnosti; Správce majetku; Řádný hospodář; Personalista; Reprezentant, který buduje vztahy; Fundraiser pracující s dárci a potenciálními sponzory; Administrátor dotací a darů; Iniciátor a koordinátor činnosti „sociální odpovědnosti“; Manažer – jednak svého času (time management) a také církevního společenství, ve kterém by měl řídit a koordinovat veškeré činnosti;

Cílem není převychovat duchovní, ale pouze jim poskytnout základní vhled do všech agend, za které odpovídají, a naučit je manažersky zvládat přerozdělení své práce. Jsou pořádány kurzy se zaměřením na dané oblasti jako nepovinná součást studia KTF UK.

Vize semináře

Chtěli jsme dát nahlédnout do obsahu toho, co vše patří do výbavy kněze katolické církve. I z tohoto náznaku je jasné, že takový superman, který by vše naplnil bezesbytkem, po světě nechodí. Seminář jen zasívá, otevírá obzory...

Na tzv. základní formaci v semináři mají navazovat mnohačetné nabídky dalšího vzdělání, rozvoje a podpory života kněží. Je radostí konstatovat, že se tak již mnohde děje. Seminář nevyprodukuje univerzálního – unifikovaného kněze, připraveného k jakémukoli úkolu.

Společný výlet do hor – Dolomity 2021

Vhodné umístění kněze je klíčová úloha odpovědných v církvi. Zásadní charakteristikou kandidáta svěcení je – „muž, který vše ve svém životě postavil na vztahu ke Kristu“.

Cílem období základní formace je pomoci budoucímu knězi, aby mohl „přestat řešit sám sebe“, aby (do)putoval k sebepoznání (vedoucí k) sebepřijetí (vedoucí k) sebeodevzdání (Bohu a lidem a myslel to vážně). Formační tým usiluje pomoci mužům směřujícím ke kněžství, aby znali své dary i křehkosti – „aby věděli, kdo jsou“. Měli „tvorivou odvahu“ a misijní nasazení – při vědomí toho, „že daleko důležitější je to, že jako kněz žiji, než věci, které jako kněz konám.“ Aby byli muži opravdového duchovního života – kompetentní průvodci na cestě do Božího království. Dnešní doba potřebuje skutečné otce.

Naše vize semináře tedy je „být domem s otevřenými dveřmi, kterým procházejí muži s láskou a vášní pro Ježíše. Usilují všechno v životě podřídít Jemu a staví Jeho církev na živých vztazích.“

Archiv Arcibiskupského semináře v Praze)

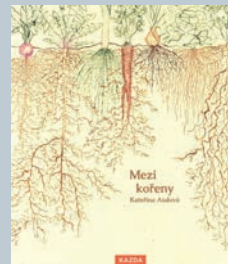
(Knižní tipy

Nakladatelství Kazda

Nové sady 988/2, 602 00 Brno
objednavky@knihykazda.cz
tel. 725 518 237, www.knihykazda.cz

Kateřina Audová

Mezi kořeny

Toto knižní umělecké dílo vás zavede do fascinujícího světa půdy, která je základem života na naší planetě. Autorka Kateřina Audová pomocí jedinečných uměleckých ilustrací v knize srozumitelně vysvětluje procesy probíhající uvnitř půdy a jejich vliv na naše životy. Díky této knize se dozvíte, jak půda ovlivňuje naše životní prostředí, a užijete si fascinující výpravu pod zemský povrch. Přesvědčte se sami, proč je zdravá půda pro většinu ekosystémů neocenitelná – s její anatomii vás zábavnou formou seznámí tato kniha. Váz., 80 s., 319 Kč

Gabriele Mohrová, Peter Berthold

Krmíme ptáky – ale správně

Po dlouhá desetiletí se krmení ptáků ocitalo v palbě kritiky ochránců přírody – a to neprávem, jak nejznámější německý ornitolog Prof. Dr. Peter Berthold a jeho žena Gabriele Mohrová během svých dlouholetých výzkumů dokázali. Brož., 176s., 295 Kč

Diecézní centrum pro rodinu**„Znamení kříže – symbol lásky“**

Nedávno při jedné z diskusí s farníky byl vyřknut dotaz s přáním, zda by bylo možné povědět si něco blíže k významu jednotlivých liturgických úkonů. Konkrétně k postojům a gestům při bohoslužbě, ale i mimo ni. Spontánně mi přišla hned na mysl kniha *O posvátných znameních* (Romano Guardini), na kterou jsem tematicky odkázal. Hovořili jsme pak „o kříži“ jako o nejcharakterističtějším a nejviditelnějším symbolu křesťanů a pokládali si otázku, do jaké míry je tento kříž srozumitelný lidem mimo křesťanské společenství. Přemýšlel jsem o tomto užitečném nápadu a rozpomenul se, kolik příběhů ve spojitosti se znamením kříže se v mém osobním životě už událo. A kolik lidí se mne na kříž v nejrůznějších souvislostech zeptalo.

Znamení kříže a jeho význam nám v duchovním výkladu přiblíží benediktínský mnich – krom jiného i žák významného teologa Karla Rahnera – P. Anselm Grүн. Čerpat budeme z jeho knihy *Kříž (Teologický a duchovní význam symbolu naděje)*.

Vše, co konáme, stojí pod požehnáním kříže

Ve křtu nám bylo vtisknuto znamení kříže. Když se křesťané znamenají křížem, připomínají si křest, že jsou ve vlastnictví Boha a že všechno, co v životě konají, stojí pod požehnáním kříže. O tom se zmiňují mnohé texty církevních otců. Tak Tertulián píše v roce 211: „*Při každém příchodu nebo odchodu, při každém počátku a konci, při oblékání a obouvání, před lázní, když jdeme ke stolu, když zažítáme světla, když se ukládáme na lůžko nebo si sedáme, při každém konání během denního zaměstnání se označujeme na čele znamením kříže.*“

Někteří teologové zastávají názor, že prvotní křesťané se snažili touto praxí, kdy se křížovali ve všech životních situacích, potlačit pověrečné praktiky pohanů. Rozhodující je, že se křesťané uchylovali

pod kříž všude a že na sebe nechali působit spásnou a vykupitelskou sílu kříže. Tehdy bylo přezehnání křížem veřejným přiznáním se ke Kristu, za což někteří platili i životem. Také dnes je znamení kříže, kterým se ještě dnes řada lidí žehná v restauraci před jídlem, opět veřejným přiznáním ke Kristu. A v tomto smyslu píše Cyril Jeruzalémský ve svých katechizích: „*Nestyďme se vyznat Ukřižovaného! Stvrďme si to s důvěrou dotekem čela prsty, udělejme znamení kříže na vše: na chleba, který jíme, nad pohárem, který pijeme! Pokřičujme se při příchodu i odchodu, před spaním, před uložením na lůžko a při probuzení, v chůzi i v klidu. Ochranné znamení kříže je velké. Je bezplatné pro chudé, je dostupné pro slabé, protože nevyžaduje žádnou námahu. Od Boha přichází milost. Kříž je charakteristickým znamením věřícího, je postrachem démonů. „Skrze kříž Kristus odzbrojil a veřejně odhalil každou mocnost i sílu a slavil nad ní vítězství!“ (Kol 2,15). Kdykoli vidí kříž, připamatují si Ukřižovaného. S uctívou bázní stojí před tím, který rozdrtil hlavu draka.*“

Jan Zlatoústý připomíná křesťanům, aby nedělali znamení kříže pouze navenek, ale aby se mu věnovali usebraně: „*Kdykoli se označuješ křížem, připamatuj si všechno, co je v kříži obsaženo; zkroť hněv a všechny další vášně! Když se křížuješ, ať*

se tvé čelo naplní velkou nadějí, ať se tvá duše uvolní! ... Kříž nesmíme dělat jen rukou, ale především srdcem plným hluboké víry. Když se jím takto budeš značit na čele, nepřiblíží se žádný nečistý duch, protože vidí zbraň, která ho zasáhla, meč, který způsobil smrtelnou ránu.“ V těchto textech se stále znovu mluví o cejchováním označení čela znamením kříže. Tento způsob se zmiňuje již od prvního století. Jan Zlatoústý odůvodňuje umístění znamení kříže na čelo tím, že čelo je nejvznešenějším bodem člověka: „*Protože toto znamení vkládají jako pečeť všichni vždy na nejvznešenější místo těla a nosí je na čele jako vytesané v hlavici sloupu.*“

Kromě toho existuje ještě obyčej vyznačovat kříž na čele, na rtech a na prsou palcem, a tím se přihlásit k tomu, že naše myšlení, mluvení a cítění má být proluto láskou Kristovou. Velkým křížem se žehnáme celou rukou od čela k hrudi a pak k levému a pravému rameni. Tím vyjadřujeme, že jako lidé jsme podobní kříži, že jen skrze Krista mohou držet pohromadě protiklady našeho lidství. Čelo zastupuje myšlení, břicho vitalitu a sexualitu, levé rameno naši nevědomou a pravé vědomou část. Všichni jsme podobní kříži a k tomuto znamení se hlásíme. Vyjadřujeme jím také víru, že všechno v nás je nějak dotčeno ukřižovanou láskou Boží, požehnáno a proměňováno.

Křesťan se nejen křížem žehná, ale také se v postoji kříže modlí. Odtud pochází také původní postoj při křesťanské modlitbě, který má blízko ke kříži. Když se křesťané modlí s gesty kříže, velebí Boha za lásku, která se projevila v Ježíšově kříži. Připamatovávají si v tomto postoji vykoupení, jehož dějištěm byl kříž. A zároveň touží po novém návratu Ježíše Krista. Proto se modlitba konávala směrem na východ, odkud se očekával Kristův příchod – parúsie. Když je v apsidách raných křesťanských kostelů zobrazován kříž, má to tento eschatologický význam. Patří se na kříž oblévaný světlem a touží se po příchodu

Krista v slávě, že promění tento svět a že zbaví utiskované křesťany všeho trápení.

Zvyk nosit malé kovové křížky je znám již ve středověku; křížky bývaly i z jiných materiálů. Ženy a muži, otroci i svobodní, dokonce i děti si zavěšují kolem šíje dříve tak opovrhované znamení kříže. Byl pro ně ochranným znamením, které je mělo chránit před démony, před negativním vlivem lidí, před nehodami a nemocemi. Také tím křesťané dali křesťanský smysl jistě původně pohanskému obyčeji zavěšovat ochranné amulety na krk; zdůraznili tím, že kříž je tím pravým, vlastním ochranným znamením. Kříž na šíji je však znamením Boží lásky, která je všude kolem nás, lásky Krista, který za každého z nás zemřel; a dále znamením života odpovídajícího hluboké lásce Ukřižovaného. Křesťanská lidová zbožnost pozdní

antiky se vyznačuje velmi výrazným uctíváním kříže a pohotovostí vést život odpovídající Kristovu kříži.

Mnoho místa věnují výklady církevních otců životu ve znamení kříže. Nemá smysl jen kříž či křížek nosit, pokud člověk není připraven na sebe kříž denně brát. Nosit kříž znamená pro rané křesťany být připraven na mučednictví, ale také překonávat ohrožení vystupující z lidského nitra a přisvědčit k nesnázím a utrpením života. Nosit kříž znamená především snášet trpělivě a vytrvale, co od nás Bůh v životě očekává, ať je to pronásledování, utrpení, ohrožení, zranění, příkoří, zklamání. Podle Jana Zlatoústého nám kříž přinesl novou moudrost a zaučoval nás v každé ctnosti, napomíná křesťany, aby vedli život „ukřižovaný“: „*Nebyl tvůj Pán přibit na kříž? Následuj příkladu Pána*

jiným způsobem! Křižuj se sám, i když tě nikdo neukřižovává. Křižuj se sám, nikoliv abys sám sebe sprovodil ze světa – toho nás Bůh chraň, to by bylo bezbožecké, ale jak píše Pavel: „(Křížem našeho Pána Ježíše Krista) je pro mne svět ukřižován a já pro svět“ (Gal 6,14). Miluješ-li svého Pána, umři stejnou smrtí jako on!“ Být ukřižován světu, to znamená vzdát se žádostivosti po majetku, po vlastnění, vzdát se lpění na jistotách, nevázat se na bohatství a netoužit po pohodlnosti. „*Světém nerozumí nebe nebo zemi, ale pozemské věci, lidskou chválu, vnější moc, proslulost, bohatství a všechno podobné, co se zdá být okázalostí. To je pro mě totiž mrtvé.*“

S přáním všeho dobrého Vám za naše Centrum pro rodinu přeje a ze srdce žehná,

Andy Loos, jáhen)

Diecézní centrum pro mládež

Diecézko v Hradci Králové

V sobotu 25. 11. 2023 proběhlo v naší diecézi Diecézní setkání mládeže v Hradci Králové, kterého se zúčastnilo přibližně 450 účastníků a dále cca 100 dalších dobrovolníků, kteří pomohli s realizací setkání. Motto Diecézka Zastav se a naslouchej s námi putovalo celý den. Stejně jako Holub Evžen, který měl na svědomí všechno! Začátek programu byl ve Filharmonii, kde jsme společně s o. Jirkou Jakoubkem začali modlitbou. Poté nás biskup Josef pozdravil svými slovy a ujistil nás, že nás bude provázet celým dnem. Duchovní obohacení jsme mohli načerpat od Matyáše Meisnera ve slově na den a v katechezi o. Prokopa Brože. Svým svědectvím nás zaujal Jindra Řezníček. Celý dopolední program byl složen ze scének, které měl na starosti režijní tým pod vedením Aničky Maříkové. Hudebně nás doprovodila Vesmírná kapela Veka. Nechyběl ani bulvár AhaEvžen!

Po programu ve Filharmonii jsme se občerstvili bagetami z Bistra u dvou přátel a vydali se na odpolední program na Biskupské gymnázium, kde jsme si mohli

vybrat z velkého množství skvělých přednášek a workshopů. Též jsme mohli zajít do kavárny U Evžena, kde na nás čekala spousta dobrot. Nechyběla ani nabídka tiché adorace a svátosti smíření v kostele

(Celý dopolední program byl složen ze scének, které měl na starosti režijní tým pod vedením Aničky Maříkové

Nanebevzetí Panny Marie. Před závěrečnou mší proběhla i hra po městě s názvem Evženova lovestory. Účastníci se mohli vydat na dobrodružství s Holubem Evženem a pomoci mu, aby mu nebylo smutno.

Slavnostní závěrečnou mši svatou jsme společně slavili v katedrále Sv. Ducha. Celebroval ji biskup Josef, který nás pozval svými slovy a v závěru mše svaté nám předal ostatky blahoslaveného Carla Acutise, které budou uloženy na DCŽM Vesmír. Hudebně mši svatou doprovodila Studenecká kapela.

V závěru patří velké poděkování Klárce Petrové za celou organizaci Diecézka a dále i všem, kteří se jakkoliv zapojili do příprav i průběhu setkání. Poděkování patří i vám, účastníkům, kteří jste přijali pozvání a dorazili jste. Pokud chcete zavzpomínat, můžete navštívit galerii na diecezko.cz/galerie. Fotografie z Diecézka jsou i na 4. str. obálky Adalbertu.

Jindřich Řezníček)

Diecézní centrum pro seniory**Všichni jsme byli bohem obdarováni**

Jedno z nejznámějších podobenství v Bibli je podobenství o hřivnách (Mt 25). Jeho pointa je v tom, že hřivny jsou určité talenty nám dané, které můžeme buď promarnit, nebo naopak využít. Vzpomněla jsem si na něj, když jsem přemýšlela o novoročním zamyšlení pro rubriku DCS. Vybavilo se mně setkání s manželi Marií a Pavlem Klimešovými z Poličky, kteří na jednom diecézním setkání probírali téma S každým z nás se počítá.

„Kdo s námi počítá? Určitě Hospodin,“ odpověděla tenkrát paní Marie. „Kdyby on se mnou nepočítal, tak bych tady dneska neseděla. Takřka do 60 let jsem koktala, hlavně ve společnosti. Že to je dar od Boha mě upozornil P. Ladislav Kubíček. Bylo to v době puberty, kdy pro mě bylo opravdu těžké někde veřejně mluvit. Až po mnoha letech jsem pochopila, že Bůh se mnou takto počítal a takto mě nechal zrát, s tímto darem. Dneska už vím, že otec Ladislav měl pravdu.“

Více než patnáct let organizujeme manželská setkání seniorů v Janských Lázních. Jsem perfekcionistka, Pán Bůh to tak chtěl. Dlouho jsem si myslela, že je to super vlastnost. Až časem jsem si uvědomila, že mi tahle moje vlastnost leze do všeho. Do vztahu k dětem, do vztahu k Bohu. Bylo mně 55 let, když jsme byli

☛ Více než 15 let organizují manželé Klimešovi manželská setkání seniorů v Janských Lázních.

na manželském setkání poprvé. Tam jsem pochopila, že ta moje umanutost není žádná výhra. Ale Bůh mě s takovou vlastností stvořil, tak s ní musím žít, musím se snažit, proměňovat ji v dobro.

Hřivny jsou schopnosti, které má každý z nás. Já to podobenství učím při náboženství, kdy mám děti k tomu, aby pojmenovaly, co mají výjimečného, s čím i Bůh počítá, že mohou použít. Dala jsem jim tenkrát týden. Děti přemýšlejte, co máte výjimečného, co byste mohli použít, co vám Pán Bůh dal a jinému ne. Jeden kluk, takový docela drzý pořízek, mně po týdnu řekl, že už to ví. Že když je takový od rány, že by se mohl zastávat druhých. Zatímco útlá holčička, taková éterická bytost, zase usoudila, že by mohla někoho pohladit nebo potěšit, kdyby byl hodně smutný. Tak to je, Pán Bůh s námi počítá, i s těmi dětmi.

Někdy jsem se toho, jak se mnou Hospodin počítá, až zalekla. Mám pět dětí, tak jsem šla brzy do důchodu, bylo mně tenkrát 53 let. A najednou jsem si připadla taková nevytížená, nevyužitá, nikdo o mě nestál. Dala jsem dokonce lísteček do samoobsluhy, že kdyby chtěl někdo pomoci ... a jednoho dne stála před naším domem paní. Zнала jsem ji a ona mě, bydlela za rohem. Vynášela jsem zrovna smetí do

popelnice, mohla jsem jít o minutu dřív, o minutu déle, nemusela jsem jít vůbec. Pán Bůh mi ji seslal. Tři roky jsem se pak o ni starala, měla těžkého Alzheimerera. Druhou paní jsem potkala v parku, taky jsem ji znala, byla z druhého rohu. Brzy jsem pochopila, že nemůže být doma sama, že se o sebe nedokáže postarat. Pak se dostala do léčebny, chodila jsem ji pravidelně navštěvovat. Když zemřela, řikala jsem si, a tady moje služba končí. Odcházela jsem z jejího pokoje, když se z vedlejší postele ozvalo: a vedle mě byste si na chvilku nesedla? Pána jsem v životě neviděla, ale bylo mně jasné, že tuhle půdu opouštět nemám. Na návštěvách v LDN si připadám jak v nebi. To je ta má hřivna empatie, za kterou jsem Bohu velmi vděčná.

Jedna moje kamarádka, před tím jsme se znaly jenom velmi povrchně z hodin němčiny, si zlomila nohu v krčku. Dostala se do nemocnice, kde jsem ji navštěvovala, až jsme se dostaly na hlubší rovinu a našly společnou řeč. Začaly jsme spolu číst Nový zákon a evangelia, dnes jsme si velmi blízké. Chodím i za dalšími lidmi v penzionu, je to časově náročné, ale vím, že mě tam Pán Bůh chce mít. Tam se mnou určitě počítá.“

„Já jsem si, jak s námi Bůh počítá, uvědomil až později,“ přidává se Pavel Klimeš.

☛ Manželé Marie a Pavel Klimešovi z Poličky

„O Mariiných darech dobře vím. Narodila se 8. září na Narození Panny Marie, pokřtili ji 12. září na Jméno Panny Marie. Samozřejmě Marie. Prostě jí to z Nebe sypou koši. Byla vždycky výtvarně nadaná, ale na uměleckou průmyslovku ji pro její víru nevzali. Když se po roce 1989 rozběhly různé výtvarné kurzy, na co ona sáhla, to jí šlo.“

„*Můj zlatý manžel a jeho dary*,“ bere si znovu slovo Marie. „To výtvarno něco stojí, takže když mně objedná sklo na vitráže, jsou to tisíce. Když dělám keramiku, tak málem nemáme kde jíst, protože celý jídelní stůl je obsazený hlínou a kachly. Dar od Boha – je trpělivý, velkorysý, štědrý, spravedlivý. Bez něho bych rozhodně

nemohla dělat ani polovinu toho, co dělám. Jestliže já mám hřivny a dary, tak on dvojnásobně.

Bůh nás potřebuje spíš k takovým drobnostem ... s někým vypít čaj, promluvit třeba na ulici, někomu jít něco přečíst. Chce to jenom vidět a slyšet. Stačí maličkosti, které zvládne úplně každý, jen vnímat srdcem. Kdo žije ve vztahu, neměl by to nedělat na úkor toho druhého. Jestli já mohu něco dělat, tak manžel má ty dary, kterými mně to umožňuje. Musí s tím souhlasit. Nemůžu být já ta ‚svatá‘ a on doma žehlit. Protože s každým z nás se počítá.“

Eva Zálešáková)

Katechetické a pedagogické centrum

Nový program pro školy Kostely plné...

V roce 2024 si připomeneme 360. výročí založení královéhradeckého biskupství a královéhradecké diecéze. Při této příležitosti připravilo Katechetické a pedagogické centrum programy pro školy, které se budou odehrávat přímo v prostorách kostelů. Programy se snaží zprostředkovat kulturní a duchovní dědictví a bohatství naší diecéze, regionu a města. Celý projekt nese název Kostely plné... a je rozdělen do třech programů podle věku dětí.

Pro 1. stupeň ZŠ je určen program nazvaný **Kostel plný stvoření**. V něm se děti seznámí s prostorem kostela pomocí příběhu o Noemově arše. Tento příběh postupně objeví a zažijí pomocí dramatizace. Přijmou roli Noa a jeho rodiny a pokusí se zachránit život na zemi před potopou. Skrze tento příběh se také zamyslí nad symboly lodě, zelenou ratolestí a naděje. Nakonec si vytvoří vlastní symbol pro své prosby a přání.

Pro 2. stupeň ZŠ jsme připravili program **Kostel plný lidí**. Ten si klade za cíl seznámit děti s prostorem kostela v místě svého bydliště, s jeho historií a s osobnostmi,

kteří se mohly v průběhu času v kostele objevit. Pomocí indicí postupně odkryjí životy jednotlivých lidí a zařadí je do časové osy. Vytvoří vzájemné dialogy postav napříč dějinami a stanou se součástí jejich společenství. Díky programu se zamyslí nad duchovním životem postav i svým vlastním a poznají, že kostel je místem otevřeným pro všechny bez rozdílu.

Poslední program **Kostel plný symbolů** jsme vytvořili **pro studenty středních a odborných škol**. Studenti se zamyslí nad symboly kostela jako pevnosti, rajske zahrady, lidského těla a lodi. Tuto spojitost symbolů s prostorem kostela ztvární pomocí materiálů, textů a různých aktivit a dokáží tak vnímat symboly v souvislosti s prostorem, duchovním rozměrem a historií daného místa.

Pokud by Vás programy zaujaly a chtěli byste je nabídnout ve své farnosti místním školám, můžete se ozvat na e-mail trnovsky@bihk.cz. Letáčky pro školy k programům naleznete na našich webových stránkách: <https://www.bihk.cz/biskupstvi/katecheticke-pedagogicke-centrum>

(Pozvánka

Katechetické a pedagogické centrum

Rádi bychom vás pozvali na naše

Oblastní setkání katechetů

kteří se koná i letos online. Název letošního setkání je **Hurá ke zpovědi!**, a jak název napovídá, budeme se zabývat přípravou dětí na svátost smíření a také otázkou, jak děti a dospívající podpořit v touze přijímat tuto svátost. Připravili jsme pro vás materiály a metodiky, které nabízejí návod, jak na to a také psychologicko-pedagogický pohled na danou tematiku, kterou vás provede naše kolegyně speciální pedagožka a psychoterapeutka Eva Klabanová.

Součástí setkání budou také informace o nových materiálech, které vnikly nebo vznikají na našem Katechetickém centru (např. postní a velikonoční program) a pozvánky na akce v roce 2024. Prostor bude i na vaše dotazy a podněty či zkušenosti z vaší farnosti.

V případě, že byste se rádi Oblastních setkání zúčastnili, zapište se prosím do tabulky, kterou naleznete na našich webových stránkách.

Jste srdečně zvaní i vy, kteří katechety nejste, a zajímá vás téma našeho setkání.

O biblických podobenstvích (5)

Podobenství o ztracených I.: Ztracená ovce

Otevřeme-li si 15. kapitolu Lukášova evangelia, narazíme v ní na sérii tří podobenství, kde hlavní roli hraje ztráta a nalezení: ztracená ovce (Lk 15,4-7), ztracená mince (Lk 15,8-10) a ztracený marnotratný syn (Lk 15,11-32). Tato podobenství se nacházejí uprostřed Lukášova evangelia a tvoří jakoby jeho srdce. Jejich poselství je totiž klíčové: Bůh ve své lásce hledá každého hříšníka a raduje se z jeho obrácení. Dnes si představíme podobenství o ztracené ovci (Lk 15,4-7).

Úvod do podobenství

V Lk 15,1-3 čteme: Přicházeli k němu samí celníci a hříšníci, aby ho slyšeli. Farizeové a učitelé Zákona mezi sebou reptali: „Přijímá hříšníky a jí s nimi!“ Pověděl jim tedy toto podobenství. Ježíš je tedy obklopen na jedné straně těmi, kdo byli podle Zákona hříšní (hříšníci a celníci) a na straně druhé těmi, kteří byli považováni za spravedlivé (farizeové a učitelé Zákona). Ježíšova otevřenost k hříšníkům se nelíbila spravedlivým. Jeho reakcí tedy bylo, že jim řekl podobenství. Kdo však jsou ti „oni“? Řecký text jakoby schválně neříká, zdali podobenství bylo určeno hříšníkům a celníkům anebo farizeům a znalcům Zákona. Nejpravděpodobnější je možnost, že jej Ježíš adresoval oběma skupinám.

Ovce se ztratila

„Kdo z vás, když má sto ovcí a jednu z nich ztratí, nenechá těch devětadevadesát v pustině a nepůjde za tou ztracenou, dokud ji nenajde?“

Ježíš začíná podobenství otázkou. Každý, kdo jí slyšel, automaticky odpověděl, že nikdo by nekonal jinak. Zkušenost starověkých Semitů byla totiž taková, že

pokud se ztratilo zvíře ze stáda, pastýř se jej vydal hledat, jelikož za něj nesl odpovědnost. Zvláště to platilo v případě, že pastýřem byl majitel stáda. Hledající pastýř je v tomhle případě velmi vytrvalý, neboť se nevzdává, dokud ovci nenalezne. V řeckém textu i v českém překladu je použita formulace „dokud ji nenajde“, která absolutně vylučuje možnost, že by pastýř ovci nenašel.

Ovce se našla

„A když ji najde, s radostí si ji vloží na ramena.“

Ježíš se ztracenou a nalezenou ovčí.

Řecký text i jeho český překlad slovem „když“ znovu podtrhuje stoprocentní jistotu, že ovce bude nalezena pastýřem. Jeho reakcí je pak radost a nádherný obraz toho, jak si ovečku vloží kolem krku na svá ramena. Když se totiž ovce zatoulá, zůstane vystrašená a lehce se může zranit. V obou případech pak není schopna sama následovat pastýře a potřebuje jeho pomoc. A on se i navzdory námaze, kterou to obnáší, nesmírně raduje.

Radost pastýře a nebeská radost

„Až přijde domů, svolá své přátele i sousedy a řekne jim: ‚Radujte se se mnou, protože jsem našel svou ztracenou ovci.‘ Říkám vám, že právě tak bude v nebi větší radost nad jedním hříšníkem, který se obrátí, než nad devětadevadesáti spravedlivými, kteří obrácení nepotřebují.“

Pastýřova radost je tak veliká, že se s ní musí rozdělit. Nestačí, že se sám raduje. Proto svolá své blízké, prakticky celé své okolí, a vyzývá je, aby se připojili k jeho radosti nad tím, že našel svou ztracenou ovečku.

Radost pastýře je obrazem radosti, kterou mají v nebi nad jediným hříšníkem, který činí pokání. Ta je větší, než jakákoliv radost nad 99 spravedlivými, kteří pokání nebo obrácení nepotřebují. Mohlo by se to zdát nefér, vždyť být spravedlivým je jistě větší zásluhou než být hříšníkem, i když konajícím pokání. Co tedy chce Ježíš říci podobenstvím o ztracené ovci?

Nejdůležitější otázka k pochopení podobenství

Abychom správně pochopili Ježíšovo podobenství, musíme nejprve zodpovědět

otázku: Kdo je ztracená ovce? Je zřejmé, že jí je hříšný člověk. Když se ale vrátíme k úvodu do podobenství, můžeme si všimnout, že Ježíš neadresuje své podobenství jenom hříšníkům a celníkům, ale také farizeům a znalcům Zákona. Tím jasně dává najevo klíčové poselství podobenství: Každý jeden člověk bez rozdílu potřebuje obrácení, jak ti hříšní, tak i ti „spravedliví“. Proto ztracenou ovci je každý jeden z nás bez rozdílu.

Jsem to já, kdo se svými hříchy ztratil, kdo se zatoulal pryč od Boha. A Ježíš se mě vydává hledat. On mě taky nalézá a svou láskou a milostí mě pozvedá. A já, jako ta ovečka, se svým pokáním a obrácením vkládám do jeho rukou a nechávám se ním nést zpátky domů – do nebe. Nejsem ničím výjimečný ve srovnání s ostatními lidmi, všichni jsme totiž hříšníci – tak ani ztracená ovce je jenom jednou ze 100 a stejně tak se může ztratit kterákoliv jiná ze stáda. Kdyby se to však stalo, Ježíš se vydá hledat i tu se stejnou jistotou, že ji najde, protože nás všechny miluje stejnou, absolutní láskou.

Fakt, že pastýř jistě najde svou ovečku ukazuje, že Ježíš taky vždy nalezne hříšníka, přiblíží se k němu a nabídne mu svou milost. Ze sta kroků, které je navzájem dělí, Ježíš udělá těch devětadevadesát. Ten poslední krok ale musí učinit člověk. I hříšník musí dovolit Ježíši vstoupit

(...byl námětem mnoha uměleckých děl.

do jeho života. Pokud tak učiní, v nebi nastane nesmírná radost.

Ježíšova slova o spravedlivých, kteří nepotřebují obrácení jsou tedy ironií, která naznačuje, že neexistuje člověk, který by nepotřeboval obrácení. Kdykoliv se však někdo obrátí, Bůh se raduje. Ježíš se tedy snaží svým podobenstvím ukázat těm, kteří reptali proti jeho vztahu k celníkům a hříšníkům, že Boží vůle je, aby se celé lidstvo navrátilo k němu. Činí tak v naději, že jak celníci a hříšníci, tak i farizeové a učitelé Zákona, tj. všichni lidé bez rozdílu, se vrátí k Bohu.

Podobenství o ztracené ovci je překrásným obrazem Boží vůle zachránit všechny ty,

kdo jsou hříšní, tj. každou lidskou bytost. V jeho očích neexistuje rozdíl mezi hříšným celníkem a hříšným farizeem, mezi hříšníkem a spravedlivým, neboť „všichni jsou hříšníky a nedostává se jim Boží slávy“ (Ř 3,23). Není tedy člověka, který by nepotřeboval obrácení a Boží spásu. Bůh jde každému vstříc, nikdo není zapomenut ani ponechán napospas.

Je však na nás, zdali přijmeme jeho nabídku a odpovíme svým pokáním a obrácením. Pokud ano, nebesa budou naplněna nevýslovnou radostí. Kéž je každý jeden z nás důvodem k této nebeské radosti.

Matej Pinkas, jáhen

Koncert Filharmonie HK památce Jana Doskočila

V neděli 14. února od 17 hodin uvádí Filharmonie Hradec Králové koncert Variace s hornou. Jde o koncert Stříbrné abonentní řady FHK, v níž mají hlavní roli mistrovské varhany v sále na Eliščině nábřeží. A právě tento koncert věnuje královéhradecká Filharmonie vzpomínce na Jana Doskočila, od jehož úmrtí uplynou v době konání koncertu dva roky.

Životní příběh Ing. Jana Doskočila je příběhem člověka pevné vůle, pokory, služby druhým a také člověka pevně zakotveného ve své křesťanské víře,

který hájí její hodnoty bez ohledu na politické okolnosti nebo vlastní prospěch. Kromě svých mnoha dalších aktivit byl Jan Doskočil také dlouholetým členem správní rady Filharmonie Hradec Králové a členem Nadačního fondu Varhany pro Filharmonii Hradec Králové. To že na jeho počest a k připomínce jeho odchodu z tohoto světa, zazní královský nástroj v sále FHK, je tedy nejen symbolické, ale i lidsky upřímné poděkování.

O Janu Doskočilovi bylo již napsáno mnoho. Připomeňme, že v letech 1994–1998 zastával funkci náměstka primátora

a později i primátora Hradce Králové, od roku 1998 pracoval na Biskupství královéhradeckém a za svou činnost pro církev byl v roce 2009 oceněn významným Pro Ecclesia et Pontifice.

Na programu vzpomínkového koncertu na Jana Doskočila zazní zdejší varhany také samostatně, ve většině skladeb ale právě ve spojení lesním rohem (hornou), jak slibuje titul koncertu. Na varhany zahraje Michaela Káčerková, na lesní roh Ondřej Vrabec.

Alois Neruda

(Knižní tipy**Nakladatelství Doron**

Uhřetice 76, 683 33 Nesovice
Tel.: 517 367 656, doron@doron.cz
www.doron.cz

Martin Steffens

Být otcem znamená...

„Dneska už otec rodiny nesedí na pomyslném trůně. Ani už nedokazuje svou mužnost na bitevním poli. Své syny už neučí, že čest je více než štěstí... Otcové však nevymizeli,“ píše autor – sám otec rodiny – v úvodu své knížky. V následujících dvaapadesáti krátkých kapitolkách nám předkládá své hloubavé i lehce humorné úvahy o různých aspektech otcovství. Brož., 140 s., 239 Kč

Petra Babulíková

Lectio mamina

Maminky malých dětí většinou nepěstují pravidelné „lectio divina“ nad Písmem. Je pro ně náročné najít si čas. Autorka se také snaží svou víru žít uprostřed každodenního shonu. Vtipné postřehy možná nastartují vaše vlastní přemítání, možná vám vyloudí úsměv na tváři, ne-li výbuch smíchu. Pozor – raději tedy nečíst při uspávání dětí! Brož., 152 s., 249 Kč

Katolická církev v ČR hospodaří s úspěchem

Hospodaření katolické církve v Česku loni skončilo v zisku 1,044 miliardy korun. Ztrátu z hlavní, tedy duchovní činnosti ve výši 616,9 milionu korun pomohla vykrýt hospodářská činnost, která skončila s kladným výsledkem 1,66 miliardy korun. Výsledky novinářům představil generální sekretář České biskupské konference P. Stanislav Příbyl.

Ztráta z hlavní činnosti se každoročně zvyšuje o několik desítek milionů, zisk z hospodářské činnosti ale poslední čtyři roky narostl třikrát. Vývoj hospodaření považuje Příbyl v současné chvíli za uspokojivý. „V tuto chvíli můžeme konstatovat, že pokud věci půjdou tak, jak jdou, tak jsme schopni ve zdraví a nezmenšené aktivitě přežít jak rok 2030, kdy skončí státní příspěvek, tak i rok 2043, kdy skončí výplata finanční náhrady,“ prohlásil. Deset let od majetkového narovnání je tak katolická církev podle Příbyla hospodářsky stabilizovaná.

Na dani z příjmu loni katolická církev odvedla 312 milionů korun, státu tak vrátila více než polovinu státního příspěvku na provoz, který činil 580 milionů. „Hlavní činností církve není činnost hospodářská, je to činnost duchovní. Můžeme říct, že je svou povahou dobrovolnická či nezisková,“ uvedl P. Stanislav Příbyl. Osobní a provozní náklady duchovní činnosti, k níž patří bohoslužby, ale i svatby, pohřby, výuka náboženství či péče duchovních o nemocné, činily loni 1,9 miliardy korun. Spolu s opravami památek, příspěvky na církevní školství a zdravotní a sociální služby či kulturu činily náklady na duchovní činnost 3,367 miliardy korun, což je o 174 milionů korun více než v předchozím roce.

Příjmy tvořené dary, sbírkami a klesajícím státním příspěvkem na provoz ale výdaje na hlavní poslání katolické církve nepokrývají. Dary a kostelní sbírky jsou proto podle generálního sekretáře Stanislava Příbyla stále potřeba. Kromě toho, že se nezanedbatelně podílí na rozpočtu církve, posilují také soudržnost. Některé farnosti jsou pak na darech a sbírkách závislé. Ztrátu kompenzují výnosy z hospodářské činnosti, díky nimž katolická církev loni skončila celkově s hospodářským výsledkem přes jednu miliardu korun. Náklady na energii, služby i osobní náklady se jí loni zvýšily o 865 milionů korun. Katolická církev uvádí, že má stabilně nízkou úroveň zadluženosti; z celkového majetku diecézí katolické církve v hodnotě 67,9 miliardy korun tvoří cizí zdroje jen 5,6 miliard.

Klíčové pro hospodaření diecézí jsou lesy a polnosti, na péči o ně církev zřídila společnosti, které jí přinášejí zisk a poskytují zaměstnání obyvatelům v regionech. Katolická církev provozuje také nájemní bydlení a prodává i nepotřebný majetek. „Rok 2022 se vydařil a uvědomujeme si, že to tak nemusí být každý rok, proto se zodpovědně připravujeme i na horší časy,“ uvedl P. Stanislav Příbyl. Katolická církev se připravuje na rok 2030, kdy na základě majetkového vyrovnání státu s církvemi přestane dostávat státní příspěvek, který slouží zejména na platy duchovních. Součástí dohody o majetkovém vyrovnání je také náhrada za státem nevydaný majetek, ta loni činila pro diecéze katolické církve 1,459 miliardy korun; řeholní řády a kongregace dostávají ještě další asi čtyři desítky milionů korun. Řády a kongregace nejsou do prezentace hospodaření katolické církve zahrnuty. Výdaje státu na církev administruje ministerstvo kultury přes svůj rozpočet. Katolická církev získává v rámci náhrady nejvyšší sumu. Pro všechny církve, které se státem uzavřely dohodu, to loni bylo 2,3 miliardy korun a částka se zvyšuje o inflaci.

Kněžský den v Hradci Králové

V pondělí 20. 11. se v katedrále Svatého Ducha kolem svého diecézního biskupa shromáždili kněží, kteří slouží v královéhradecké diecézi, aby spolu slavili bohoslužbu u příležitosti slavnosti sv. Klementa, patrona diecéze.

„Naše kněžské povolání navazuje na povolání sv. Petra, má tutéž podstatu. Kristus přichází za námi, do našeho života, aby do nás vtisknul Boží lásku, víru a potřebnou milost. Nikdo z nás se nestal knězem nebo jáhnem pro svoji výjimečnost, zásluhy či jedinečné vlastnosti. Stalo se tak z vůle nebeského Otce, v síle Ducha Svatého. Ano, toto víme a slýcháme často. Ale dokážeme v tomto světle denně vykonávat svoji službu? Právě na sv. Petrovi Písmo svaté ukazuje, jak slabá je naše lidská podstata“, řekl ve svém homilii biskup Jan Vokál, a dodal, že každý kněz stál na počátku svého povolání před stejnou výzvou jako sv. Petr, který se do Krista zamiloval, byl jím uchvácen, opustil pro Krista vše, a jen toužil ho následovat. „Každý z nás jsme zažili ten jedinečný okamžik, kdy jsme řekli ano, Pane, chci Tě poslechnout, jediné Tobě, který mě voláš, chci sloužit a za Tebou jít, ať to stojí, co to stojí, nic jiného už pro mě není důležitější. Pamatujete si na tento moment? Bůh stále čeká na naši odpověď znovu a znovu. Počítá s naší svobodnou vůlí, kterou nám daroval, touží po tom, abychom odpovídali znovu a pravdivě a svobodně a z celého srdce.“

Podle biskupa Jana znal sv. Petr lidskou přirozenost a křehkost. *„Jsme-li pověřeni vést druhé, postavit se do čela nějakého společenství Božího lidu, lehce můžeme nabýt přesvědčení o své důležitosti. Součástí našeho povolání je proti těmto sklonům bojovat. A není spolehlivější cesty než postoj pokory, pokory před Tím, který nám daroval vše. A ještě za to od nás sklízí nevděk a posměch. Vyzývám vás, budme vděční Bohu za všechno, co jsme od něho dostali, předstupujeme před Něho s úctou a s lítostí nad vlastními hříchy, a s velikou pokorou. Denně se mu odevzdáváme se vším, co neseme sami, a s tím, co neseme se svým stádcem, abychom v tomto zmateném a bezbožném světě nezloučili, abychom zůstali věrní. Utíkejme se proto denně, shodně s Boží vůlí, do mateřské péče Matky Boží“, řekl také kněží diecézní biskup a připomněl všem i zázračnou sílu eucharistické adorace a breviáře – denní modlitby církve.*

U příležitosti Kněžského dne přijalo kandidaturu k trvalému jáhenství deset mužů, kteří se již rok systematicky připravují na službu v královéhradecké diecézi. Slovy „jsem připraven“ potvrdili svůj úmysl dojít k jáhenskému svěcení.

Pavel J. Sršeň)

(Knižní tipy

Nakladatelství Portál

Portál, s. r. o., Klapkova 2, 182 00
Praha 8, t. 283 028 111, www.portal.cz
FB: nakladatelstvi.portal

Matthew McKay a kol.

Jak zvládat silné emoce a osedlat svůj hněv

Reagujete na obtíže hněvem? Možná nejste sami. Tato kniha vám nabízí strategie, s jejichž pomocí dokážete destruktivitu svého hněvu proměnit v pozitivní emoci. Naučíte se svůj hněv ovládat a pochopíte, co je jeho spouštěčem. Naučíte se, jak se osvobodit z pasti hněvu, ve které jste uvízlí, i jak si sami zlepšit pocit osobní pohody. Brož., 128 s., 269 Kč

Daniel J. Siegel, Tina Payne Bryson

Rozvíjejte naplno mozek svého dítěte

Autoři vycházejí z konceptu mozkové integrace – integrace logické a emoční hemisféry, vzpomínek, různých částí sebe samého, sebezpojetí s vnímáním druhých lidí. Každá kapitola obsahuje vědecké poznatky, příklady a praktické návrhy, ale také část psanou přímo pro děti. Usnadnění výchovných postupů přináší ukázkové dialogy konkrétních situací. Brož., 205 s., 379 Kč

(Z natáčení v Komunitě Blahoslavenství v Dolanech u Olomouce

(Vyhlášené Fatimské koláče v Koclířově nemohou v pořadu chybět

S chutí přes práh

Od loňského jara má vždy první neděli v měsíci ve 20.05 hod. na TV NOE premiéru díl kulinářského pořadu, který představuje kláštery a řeholní komunitní domy i z jiného pohledu, než jak jsou všeobecně známy. Na vznik televizního cyklu jsme se zeptali jeho autora a moderátora **Pavla J. Sršně**.

77 Koho napadlo vysílat pořad, který zve diváky do klášterních kuchyní?

Na kalendářní rok 2023 jsem připravil stolní diecézní kalendář, ve kterém jsem chtěl zpropagovat všechna řeholní společenství, která žijí v královéhradecké diecézi. A protože jsem to chtěl udělat populárně-naučnou formou, věda, že lidi zajímá, jak zasvěcené osoby žijí, poprosil jsem všechny řehole, aby navařily tři až pět jídel, která se v daném klášteře vaří. A samozřejmě, aby mi poslaly i fotky a recepty těch uvařených pokrmů.

77 Asi nebylo lehké vše zorganizovat...

Organizačně nebylo vůbec lehké vše časově zkoordinovat a přesvědčit k vaření i mužské komunity. Podařilo se a kalendář zaznamenal velký úspěch. Proto jsem se rozhodnul oslovit televizní stanice, zda-li by měly o takový projekt zájem. A nejdříve jsem to nabídnul TV Noe, která okamžitě

souhlasila. Momentálně je natočeno sedm dílů, každý měsíc premiérujeme nový.

77 Jak vybíráte, které komunity navštívíte?

Oslovil jsem již dvě třetiny všech řeholí, které žijí v ČR. Bylo mi již dopředu jasné, že ty kontemplativní odmítnou, přesto jsem to zkusil. Boží cesty vedou totiž všelijakými uličkami... Některé komunity se hlásí samy, některé odmítají s tím, že se na to necítí nebo že nevaří. Recepty konzultujeme společně. Měly by být něčím netradiční, samozřejmě místně příslušné. A neměly by být složité, abychom se vešli do časové dotace. Natáčíme vždy dva recepty.

77 Co je vlastně cílem? Nahlédnout do klášterních kuchyní, anebo se spíš podělit o zajímavé kulinářské zkušenosti?

Cílem už i kalendáře bylo, aby se lidé dozvěděli o řeholích více, o jejich historii,

jejich spiritualitě a jejich službě ve společnosti. Přesně to je záměr i televizního pořadu S chutí přes práh. Mým osobním přáním a vlastně základní myšlenkou toho všeho bylo a je, aby případně někdo dostal odvalu na vrata kláštera zaklepat a požádat o přijetí do řeholního života. To samotné vaření či pečení má být jen ještě větším lákadlem, které přitáhne k obrazovkám širokou veřejnost.

77 Jaké máte na pořad ohlasy?

Skvělé! Pořad sledují i diváci, kteří se třeba jinak k žádné církvi neřadí, jsou nevěřící. Ale ten pohled za zdi klášterů je velmi zajímavý. Nejčastějším ohlasem je, že jsou diváci smutní, že už pořad po 20 minutách končí. Že jim to vždy strašně uteče. Přiznám se, že i já sám jsem se při tomto pocitu už přistihнул. A to mi přijde docela humorné. Diváci nám říkají, že má náš pořad zcela jinou energii, na NOE nezvyklou. Že má pořad spád a vtip.

77 Které natáčení bylo pro tebe zatím nejzajímavější?

To se nedá vůbec takto říct. Každý klášter, každá komunita je tak specifická, že vždy najdeme něco překvapivého v jejich historii a službě. Každopádně, jeden recept byl pro mě, ač sám jsem poměrně zdatný kuchař, zcela překvapivý. Jsou to jablkové knedlíky sester de Notre Dame v Hradci Králové. Kdybych to neviděl na vlastní oči a neochutnal, nevěřil bych, že to vůbec bude držet pohromadě.

77 Naučil ses nějaký dobrý recept, který jsi zkoušel i doma?

Jasně, že ano. A to nás, jako natáčecí tým, na tom baví. Třeba díky sestrám vincentkám na Mendryce u Litomyšle dnes děti

I karmelitáni v Kostelním Vydří se do projektu zapojili

Kateřiny a Martina Rýznarových (kolegyně moderátorka a režisér pořadu) jedí sýry hermelínového typu. A to je na tom

celém pořadu krásné, že nejen láska prochází žaludkem...

David Špelda)

Ztracené kuře

Recept Milosrdných sester svatého Kříže v Hradci Králové

Suroviny: (4 porce) ½ kg uzeného masa, 6 vajec, 10 starších rohlíků, 0,4 l vývaru z uzeného, 0,3 l mléka, sůl, pepř, dle chuti sýr eidam na posypání

Uzené maso uvaříme a nakrájíme na kostičky. Smícháme mléko, vývar, žloutky, osolíme a opepříme. Směsí zalijeme rohlíky nakrájené na kolečka. Po nasáknutí zamícháme ušlehané bílky. Do vymazané zapékačské misky (vyššího plechu) dáme vrstvu rohlíků, uzeného masa a opět rohlíků. Můžeme posypat strouhaným sýrem. Dáme do vyhřáté trouby na 200 °C a upečeme do zlatova.

Papriková pomazánka (sterilovaná)

Recept Školských sester de Notre Dame v Hradci Králové

Suroviny: 1 kg rajčat, 1 kg paprik, 1 kg cibule, 15 dkg cukru, 2 dcl oleje, 2 dcl octa, 2 feferonky (nejsou nutné), 5–10 dkg česneku, ½ sáčku Deko, 200 ml hořčice

Pokrájíme očištěnou zeleninu, a dáme na 45 minut vařit spolu s cukrem, olejem, octem, ke konci vaření dodáme Deko. Vychladlé semeleme nejmenno na masovém mlýnku. Přidáme česnek, hořčici, zamícháme, a plníme do sklenic. Sterilujeme 10–15 minut. Pomazánka je vhodná na vaječné topinky a tousty, ale lze ji použít k mnoha dalším pokrmům.

Hermelín v listovém těstě

Recept Dcer křesťanské lásky sv. Vincence de Paul na Mendryce u Litomyšle

Suroviny: (4 porce) 2 ks hermelínu, jedno rozválené listové těsto, vajíčko na potření

Hermelín rozkrojíme po délce na polovinu. Listové těsto rozválené na plát rozdělíme na 4 kusy. Na něj ukládáme hermelín řezem nahoru a zabalíme tak, aby nemohl vytéct. Potřeme rozšlehaným vajíčkem a dáme péct do předehřáté trouby na 180°. Pečeme do zlatova (hruba 10–15 minut). Jako příloha se podávají brambory a zelený salát či tatarská omáčka.

(Knižní tipy

Karmelitánské knihkupectví

Velké nám. 36/45, 500 01 Hradec Králové, telefon: 495 063 173
e-mail: hradeck@kna.cz
web: eshop.cirkev.cz

Ctirad Václav Pospíšil

Ježíš z Nazareta, Pán a Spasitel

Jaký je hlavní účel vtělení Božího Syna? Jak se rozvíjelo Ježíšovo vědomí a poznání? A další odpovědi v monografii sloužící jako standardní učební text na našich teologických fakultách. Také pro ty, kdo mají hlubší zájem o tajemství osoby a života Ježíše Krista. Páté, přepracované vydání. Brož., 488 s., 539 Kč

Vojtěcha Fialová

Recepty sestry Vojtěchy

Sestra boromejka Vojtěcha Fialová, která přes 20 let vaří v římské Papežské koleji Nepomucenum, se dělí o tajemství italské, ale i české kuchyně. Jak sama píše: „nejsou to jen recepty, je v tom i příběh nepomucenské kuchyně“. Vše, co tu stojí, bylo v koleji uvařeno. V kuchařce jsou recepty na chutné předkrmy i zeleninové polévky, mj. také sedm receptů na italskou pastu a tři na italské risotto. Brož., 112 s., 249 Kč

Výtěžek plesu 68 500 Kč byl věnován na zajištění pitné vody ve dvou odlehlých oblastech Zambie, kde její nedostatek postihuje bezmála 6000 dětí

Misijní Ples pro Tebe opět pomáhal

V Ústí nad Orlicí se v druhé polovině listopadu konal již devátý ročník misijního Plesu pro Tebe. Tato akce, kterou pořádají mladí lidé a rodiny z farnosti, se stala tradicí od roku 2013 a každoročně shromažďuje prostředky na podporu konkrétních projektů Papežských misijních děl.

9. Ples pro Tebe měl za cíl získat finanční prostředky na zajištění pitné vody ve dvou odlehlých oblastech Zambie – Mupata a farnost sv. Josefa v provincii Kasama. Nedostatek pitné vody v těchto oblastech postihuje bezmála 6000 dětí a vede k vážným zdravotním problémům. Aby se tato situace změnila, je nutné zakoupit materiál na skladování pitné vody a její rozvody a také pokrýt náklady na vyvrtání studny. Výtěžek plesu 68 500 Kč byl tedy věnován právě tomuto účelu, aby bylo možné poskytnout přístup k čisté pitné vodě.

Součástí večera byla beseda s národním ředitelem PMD Leošem Halbrštátem o životě chudých lidí v Zambii a projektech PMD. Své povídání doprovodil krátkými filmovými ukázkami a poděkoval za podporu projektů papežských misí. V roce 2023 financovali Papežská misijní díla 82 projektů PMDD ve 13 zemích a 27 diecézích na čtyřech kontinentech. Tato pomoc pomohla přes 160 tisícům dětí.

„Ples pro Tebe je možná kapkou v moři v boji proti chudobě, nemocem a nespravedlnosti, ale i tak nás těší, že můžeme svým úsilím nejen zkvalitnit život pár tisícům lidí v misijních zemích, ale i přispět ke kultuře v našem městě,“ uvedl hlavní organizátor plesu Josef Javůrek.

Hlavním cílem týmu je nadále pokračovat v tradici a dále rozvíjet tuto akci pro dobročinnost. „Za organizátory bych chtěla poděkovat všem účastníkům, sponzorům a dobrovolníkům, kteří přispěli k úspěchu letošního plesu i všech předchozích ročníků. Jejich pomoc a štědrost pomůže zlepšit životy lidí v odlehlých oblastech Zambie,“ uvedla spoluorganizátorka Kateřina Skalická a dodala: „Akce Ples pro Tebe tak nadále plní svůj účel a ukazuje, že i malý příspěvek může mít dopad na životy těch, kteří potřebují pomoc.“

Ze srdce děkujeme za finanční a modlitební podporu Papežských misijních děl v roce 2023!

Tři králové přicházejí

Začátkem ledna opět vyjdou do ulic tříkráloví koledníci, aby vám přinesli radostné poselství Vánoc. Až u vás zazvoní, popřejí vám vše dobré v novém roce a napíší na dveře požehnání K+M+B+2024, přispějte jim, prosím, do pokladničky na pomoc nemocným a potřebným. Děkujeme vám!

Začněte i vy nový rok dobrým skutkem

Dobročinnou Tříkrálovou sbírku 2024 pořádá Charita Česká republika od 1. do 14. ledna. V naší diecézi vyrazí na koledu nejvíc skupinek v prvním lednovém týdnu. V **Hradci Králové** dostanou tři králové požehnání na cestu **v pátek 5. ledna v 8 hod.** v katedrále Sv. Ducha. V **Pardubicích** sbírku slavnostně zahájí **ve čtvrtek 4. ledna v 9:30 hod.** na Pernštýnském náměstí, kde koledníkům požehná biskup Josef Kajnek. Městem tradičně projedou také „tři královny“ na koních z farmy Apolenka a zazpívá Adéla Krátká s pěveckým sborem.

Koledníky Charity poznáte podle toho, že vybírají finanční příspěvky do úředně zapečetěné pokladničky s logem Charity a obdarovávají dárce tříkrálovými cukříky. Vedoucí skupinky je vybaven průkazem koledníka.

Doprovodné akce

Charity pro vás připravily také doprovodné akce, mnohdy spolu s farností – koncerty, průvod tří králů a živý betlém nebo zajímavé akce pro koledníky za odměnu. V **Poličce** povedou tři králové na koních průvod koledníků městem k živému betlému na náměstí **v sobotu 6. ledna**. V **Jičíně** se můžete vydat na dobrodružnou Cestu za třemi králi **v pátek 5. ledna**. Pozvánky na akce najdete na str. 33 a na webu www.hk.caritas.cz.

☛ Tříkrálová sbírka v Dobrušce. Foto: Farní charita Dobruška

Pro koledníky za odměnu chystají **kino** v Hradci Králové, Trutnově, Dobrušce, Kutné Hoře, Chrudimi či Poličce, anebo **bruslení** v Litomyšli. Charita ČR pořádá pro koledníky **soutěž na Instagramu** o hodnotné ceny a do 8. 1. se **soutěží o návrh kolednického šátku** pro rok 2025.

Komu sbírka pomůže

Tříkrálová sbírka pomůže nemocným a potřebným především v regionech, kde se sbírka koná. Část výnosu bude věnována na humanitární pomoc do zahraničí.

- Oblastní charita Hradec Králové z výtežku sbírky podpoří **hospicovou péči v domácím prostředí a výstavbu lůžkového hospice ve Stěžerách**. V Hospici Anežky České v Červeném Kostelci a trutnovské Domácí hospicové i zdravotní péči potřebují obnovit **vybavení a pomůcky pro péči** o své pacienty. **Domácí hospicovou a zdravotní péči** podpoří také v Poličce a Chrudimi.

- Pardubická Charita připravuje **výstavbu Centra sociálních služeb v Holicích**, kde bude mít zázemí odlehčovací služba a mobilní hospic.
- Farní charita Litomyšl z výnosu sbírky pořídí nový, **bezbariérový výtah do Charitního domova Mendryka**, kde pečují o seniory. Ten potřebují také **ve Stacionáři sv. Františka pro handicapované a seniory** v Rychnově nad Kněžnou.
- Na Náchodsku, Jičínsku, Chrudimsku, v Dolním Újezdě i v dalších oblastech použijí vybrané prostředky na **podporu Charitní pečovatelské služby**, která pomáhá seniorům a lidem se zdravotním postižením.
- Orlickoústecká Charita připravuje také **přístavbu Centra sociálních služeb v Lanškrouně** z důvodu nárůstu klientů.

Pokračování na následující straně >

➤ Pokračování z předchozí strany ➤

- Charity v Dobrušce a Ústí nad Orlicí z darovaných příspěvků podpoří **službu Osobní asistence** pro lidi se zdravotním postižením. Ve Studenci by rádi pořídili **nové auto pro Domácí zdravotní péči**, aby mohly sestřičky bezpečně dojíždět za svými pacienty.
- Oblastní charita Havlíčkův Brod věnuje část výnosu sbírky na podporu nového **Nízkoprahového centra pro děti a mládež v Humpolci**. Přeloučská Charita potřebuje **obnovit klubovnu a vybavení pro aktivity s dětmi v Jakub klubu**.
- Charity v Trutnově, ve Dvoře Králové nad Labem i dalších místech podpoří **služby pro pěstounské rodiny** a jilemnická Charita **Mateřské centrum Rodinka**.
- Kutnohorská Charita použije vykoledované peníze na podporu **Centra Přístav**, kde pomáhají seniorům a lidem se zdravotním nebo duševním postižením.
- V Domově sv. Josefa v Žirči potřebují dokončit **chytré byty pro nemocné roztroušenou sklerózou**.
- Poličská Charita z Tříkrálové sbírky podpoří také **Centrum duševního zdraví ve Svitavách**.
- Oblastní charita Nové Hradky u Skutče z výnosu sbírky pořídí **fotovoltaiku a tepelná čerpadla** pro úspornější provoz svých středisek v **Chotovicích a Hlinsku**, které slouží nemocným a potřebným.
- Na Jičínsku, Kutnohorsku i dalších místech podpoří **dobrovolnické programy** na pomoc nemocným, seniorům, handicapovaným a znevýhodněným dětem.

Mnohé naše Charity z Tříkrálové sbírky poskytnou také **přímou pomoc rodinám s dětmi a potřebným lidem v nouzi** ve svém regionu. Část výtěžku věnují rovněž na dobročinné **projekty pro chudé v Indii**, které realizuje Diecézní charita HK. Konkrétně na výstavbu nové školy a podporu vysokoškolských studentů v oblasti Belgaum, dále na kvalifikační kurzy pro mladé lidi a doučování dětí v oblasti Bangalore.

Všechny záměry a kde už sbírka pomáhá najdete na našem webu www.hk.caritas.cz.

Jak můžete také přispět

Tříkrálovou sbírku můžete podpořit také **bezhotovostním darem na účet sbírky až do 31. ledna** a v některých regionech i příspěvkem do **statické kasičky** v charitních zařízeních, v kostelech, na úřadech nebo v obchodech. Do **online pokladničky na www.trikralovasbirka.cz** je možné přispívat po celý rok. Pomůžete i odesláním **dárcovské sms** ve tvaru: **DMS KOLEDA 30 (60, 90 nebo 190)** na číslo **87 777** (cena jedné SMS je 30, 60, 90 a 190 Kč). Více na www.darcovskasms.cz.

Nenechte si ujít také **Tříkrálový koncert v neděli 7. ledna od 18 hod. na ČT 1** v přímém přenosu z Městského divadla Brno. Vystoupí Čechomor, Ben Cristovao & Karol Komenda, Ota Balage Band ft. Tereza a Barbora Poláková. Moderují Martina Kociánová a Jan Čenský. Více na www.trikralovasbirka.cz. Sledujte také tříkrálový Facebook, Instagram a nově i TikTok.

Každý dobrý skutek pomáhá. Děkujeme!

Aktuální informace o koledování najdete na www.hk.caritas.cz a na stránkách vašich Charit. Sledujte nás také na Facebooku a sdílejte dobré skutky i se svými nejbližšími a přáteli!

Přejeme vám hodně Božího požehnání, zdraví a spokojenosti po celý rok 2024!

(TŘÍKRÁLOVÝ KALENDÁŘ

Pardubice

Slavnostní zahájení Tříkrálové sbírky

- 4. 1. od 9:30 hod.,
Pernštýnské náměstí.

V programu vystoupí Adéla Krátká a pěvecký sbor. Koledníkům požehná biskup Josef Kajnek a před zahájením projdou městem „tři královny“ na koních z farmy Apolenka. S koledníky se setkají také primátor Jan Nadrchal a náměstek hejtmána Roman Líněk, kteří převzali nad akcí záštitu. Více na www.pardubice.charita.cz.

Polička

Tříkrálový průvod a živý betlém

- 6. 1. od 8:45 hod. Průvod koledníků městem povedou tři králové na koních ze sídla Charity (Vrchlického 16) směrem k Palackého náměstí, kde se připojí k Živému betlému (od 9 do 10 hod.) před radnicí. Ten bude čítat desítky živých postav, malého Ježíška, živá zvířata (ovce, koně a další), připojí se i hudebníci a muzikanti. Pořádají Oblastní charita Polička a zdejší Římskokatolická farnost. Více na www.policzka.charita.cz.

Letohrad

Tříkrálový průvod

- 13. 1. od 10 hod., kostel sv. Václava, mučedníka. Více na www.uo.charita.cz.

Jičín

Cesta za třemi králi

- 5. 1., od 13 do 18 hod., Valdštejnovo nám. směr Nové Město – NZDM Exit Jičín. Tříkrálová trasa s úkoly a příběhy. V sobotu 6. 1., od 15 do 17 hod. také společné poděkování v zámekském parku – vystoupení ZUŠ, poděkování koledníkům, občerstvení. Více na www.jicin.charita.cz.

Dobruška

Zpívání u vánočního stromu

- 7. 1. od 17 hod., náměstí F. L. Věka. Zhasnutí vánočního stromu a vyhlášení předběžného výsledku Tříkrálové sbírky. Koledy zazpívají žáci místní ZUŠ, pořádá město. Více na www.dobruska.charita.cz.

Královéhradecká diecéze

Tříkrálové koncerty

- Pardubice: 3. 1. v 18 hod., kostel sv. Bartoloměje. J. J. Ryba: Česká mše vánoční „Hej mistře“. Účinkují Symfonický orchestr ZUŠ K. Malicha, Spolek pěveckých

sborů Perštýn-Ludmila-Suk Pardubice, Smíšený pěvecký sbor Malichor Holice a Svatomartinský sbor Holice. Více na www.pardubice.charita.cz.

- Brandýs nad Orlicí: 6. 1. v 18 hod., kostel Nanebevstoupení Páně. Více na www.uo.charita.cz.

- Pardubice: 7. 1. od 16 hod., kostel sv. Bartoloměje. Účinkuje Chrámový sbor a orchestr pod vedením prof. Jiřího Kuchvála. Více na www.pardubice.charita.cz.

- Jaroměř: 7. 1. v 17 hod., kostel sv. Jakuba. V programu zazní koledy v podání sboru Ostrováček. Akci podpořila místní farnost. Vstupné dobrovolné poputuje na podporu Tříkrálové sbírky. Více na www.domovsvatehojosefa.cz.

- Ústí nad Orlicí: 7. 1. od 17 hod., kostel Nanebevzetí Panny Marie. Více na www.uo.charita.cz.

- Kutná Hora – Sedlec: 7. 1., katedrála Nanebevzetí Panny Marie a sv. Jana Křtitele. Účinkují studenti hry na varhany pardubické Konzervatoře pod vedením Mgr. Aleše Bárty. Pořádá tradičně zdejší římskokatolická farnost. Dobrovolné vstupné bude věnováno na Tříkrálovou sbírku. Více na www.kh.charita.cz.

- Trutnov: 8. 1. od 15 hod., kostel Nanebevzetí Panny Marie. Účinkuje pěvecký sbor Chorea Concortica. Více na www.trutnov.charita.cz.

- Jamné nad Orlicí: 10. 1. od 17 hod., kostel Nejsvětější Trojice. Více na www.uo.charita.cz.

- Česká Třebová: 13. 1. od 17 hod., kostel sv. Jakuba. Více na www.uo.charita.cz.

- Přelouč: 14. 1. v 15 hod., kostel sv. Jakuba. Již 15. ročník Tříkrálového koncertu žáků ZUŠ Přelouč. Více na www.prelouc.charita.cz.

(KALENDÁŘ AKCÍ

Trutnov

Výstava „ASHA znamená naděje“

- Galerie Hippo (do 18. 1.). Výstava fotografií Ing. Anny Maclové z cesty do Indie přibližuje život dětí zapojených do projektu Adopce na dálku® Diecézní charity HK.

Červený Kostelec

Putovní výstava příběhů z Indie

- Knihovna B. Kafky (do 22. 1.). Zveme vás také na doprovodnou besedu Svět indických dětí 22. 1. v 16 hod. Více na www.adopce.hk.caritas.cz.

(AKTUALITY)**V Hradci Králové se setkali partneři mezinárodního projektu Erasmus+**

Hradec Králové: V pondělí 27. 11. byl zahájen nový navazující projekt Erasmus+ „Rozmanitost má velkou cenu – Společný život a učení v Evropě s ohledem na naši planetu“. Partneři z Německa, Rakouska a Rumunska hostila Diecézní charita HK. Po úvodní pondělní přednášce doc. Davida Boumy na UHK se účastníci v úterý 28. 11. seznámili se zapojením lidí se znevýhodněním do pracovního procesu v sociálním podniku Pro-charitu v Červeném Kostelci. Zavítali také do nového Centra sv. Pia ve zrekonstruované Kafkově vile, kde mají zázemí terénní a ambulantní služby Oblastní charity Červený Kostelec. Prohlédli si rovněž areál Domova sv. Josefa v Žirči pro nemocné roztroušenou sklerózou. Ve středu 29. 11. partneři projektu ze zahraničí navštívili střediska Diecézní charity HK – Integrační centrum pro cizince, Dobrovolnické centrum a nový klub Integráček. Zavítali také do Muzea Východních Čech a Petrof Muzea.

„Nesmírně si vážím iniciativy Heinze Müllera z německé Charity, který je již léta hlavním motorem naší spolupráce. Setkávat se,

dnes mohu říct s přáteli, sdílet problémy, učit se od nich a společně hledat řešení je velkým obohacením. Jsem ráda, že i oni se učí od nás,“ říká Ing. Anna Maclová, ředitelka Diecézní charity Hradec Králové. Více na www.hk.caritas.cz

Jana Karasová)

Sloučení Charit Jilemnice a Studenec

Hradec Králové: Od 1. 1. 2024 dochází ke sloučení Oblastní charity Jilemnice s Farní charitou Studenec u Horek a ke změně názvu na Charita Jilemnice. Ředitelkou byla jmenována paní Simona Pošepná, zástupkyní Mgr. Leona Mohrová. Všechny projekty obou Charit budou pokračovat. Domácí zdravotní péči bude i nadále poskytovat Charitní ošetrovatelská služba Studenec, nic se nemění ani v působení Půjčovny zdravotnických pomůcek.

„Dlouholeté ředitelce Farní charity Studenec paní Hedvice Jiranové, která odchází do zaslouženého důchodu, patří velký dík za obětavou, skvěle odváděnou práci, za její laskavý přístup k lidem a také zdravotní péči i vedení týmu zdravotních sester. Přejeme hodně Božího požehnání do dalšího života,“ děkuje Ing. Anna Maclová, ředitelka Diecézní katolické charity HK.

Jana Karasová)

Přinášet hospicové myšlenky tam, kde lidé umírají

„V Červeném Kostelci jsem prožila pět nejkrásnějších let svého života. Člověk byl mladý, nezadaný, hospic tu začínal, bylo kolem toho velké nadšení – doprovázení lidí, to, že netrpěli, že to najednou šlo v medicíně dělat jinak, že šlo zůstat člověkem až do konce. Doktorka Svatošová říkala, že je třeba přinášet hospicové myšlenky všude tam, kde lidé umírají. A myslím si, že se to daří a je to dobře,“ řekla Monika Marková, ředitelka litoměřického Hospice sv. Štěpána, na konferenci paliativní péče pořádané Hospicem Anežky České 9. 11. 2023 v Červeném Kostelci. Mluvila společně s dalšími osmi přednášejícími téměř k 350 posluchačům z řad odborné i laické veřejnosti. Cílem konference bylo poukázat na smysl spolupráce mezi jednotlivými obory zdravotnictví a jejich výsledků pro pacienty a jejich blízké.

Rozvoj paliativní péče nadále probíhá v mnoha oblastech, a to je zpráva, kterou rádi předáváme. Po téměř 15 letech působení mobilních hospiců v ČR se podařilo vytvořit služby s velmi vysokým standardem, a to i v mezinárodním porovnání. Velké téma, které provází činnost hospiců již od počátku, přesto zůstává stejné: Jak zajistit, aby se tato péče dostala včas k potřebným pacientům?

Jak ukázali řečníci na konferenci, v posledních letech se daří spolupracovat se sociálními zařízeními, v nemocnicích se zavádí konziliární paliativní týmy, zájem o problematiku projevuje i záchranná služba a význam hospicové péče je vnímán i na krajské úrovni. Je mnoho úspěchů, kterých se už podařilo docílit, ale zároveň nemálo oblastí, ve kterých jsme teprve na začátku.

(Konference paliativní péče v Červeném Kostelci. Foto: J. Kordina)

A zatímco se navazuje další spolupráce a vedou jednání o budoucnosti oboru, tým mobilního hospice denně vyráží za svým posláním doprovázet pacienty v závěru života. Jeho úkol ve svém příspěvku shrnul Václav Šafka, lékař Mobilního hospice Anežky České: *„Naše hlavní limity v mobilní paliativní péči jsou v tom, kam a kdy jsme schopni dojet. Pokud máte tým šikovných lidí, kteří se jen tak ničeho neleknu, jsou dobře motivovaní a k tomu máte rodinu, která je ochotná pro svého blízkého udělat všechno, co je v jejich silách, tak se skutečně příliš mnoho překážek pro propuštění nemocného na závěrečnou fázi života do domácího prostředí nenajde a stojí to za všechnu tu práci, kterou to stojí.*“ Více také na www.cervenykostelec.charita.cz.

Jan Kordina)

setkání pro BEZDĚTNÉ MANŽELE

6. 4. 2024
ČÍHOŠŤ

KOSTEL NANEBEVZETÍ PANNY MARIE

setkáním provází
P. Jan Linhart

PŘIHLÁŠENÍ A INFORMACE

petrakolcavova@gmail.com
www.osirelymrodicum.cz

Diecézní setkání mládeže

Zastav se a naslouchej. Tak znělo motto setkání, které se uskutečnilo v sobotu 25. listopadu.

